

pcou willibrord

Willibrord Stichting voor rk, pc en
interconfessioneel (rk/pc)
voortgezet onderwijs
voor Utrecht en omstreken

jaar verslag 2018

COLOFON

UITGAVE

Willibrord Stichting voor rk, pc
en interconfessioneel (rk/pc)
Voorgezet Onderwijs
voor Utrecht en omstreken

Postbus 9419
3506 GK Utrecht

Per 1 september 2019
Atoomweg 111, 3542 AB Utrecht

T 030 – 2723123
www.pcouwilibrord.nl

EINDREDACTIE

afdeling communicatie PCOU Willibrord

ONTWERP & LAY-OUT

GEERT – www.geertdijkers.nl

DRUKWERK

Libertas Pascal

FOTOGRAFIE

Jelmer de Haas

*De foto's in het jaarverslag zijn gemaakt
op Praktijkschool de Baanbreker*

inhoud

1 Bestuursverslag 2018 – 2

Voorwoord – 3

1.1 Algemene informatie en
leerlingenaantallen – 4

1.2 Kwaliteit van het onderwijs – 6

1.3 Personeel – 13

1.4 Financiën – 16

1.5 Huisvesting – 22

1.6 Identiteit – 24

1.7 Klachtenregeling en regeling
voor bezwaar en beroep – 26

1.8 Namen en adresgegevens – 27

2 Bericht van de raad van toezicht – 28

3 Bericht van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad – 32

4 Samengevoegde Jaarrekening – 34

4.1 Samengevoegde balans
per 31 december na
resultaatbestemming – 35

4.2 Samengevoegde staat
van baten en lasten – 35

4.3 Samengevoegd
kasstroomoverzicht – 36

4.4 Toelichting op
de samengevoegde
jaarrekening – 37

4.5 Verantwoording subsidies – 56

5 Enkelvoudige jaarrekening – 62

5.1 Enkelvoudige balans
per 31 december na
resultaatbestemming – 63

5.2 Enkelvoudige staat
van baten en lasten – 63

5.3 Grondslagen enkelvoudige
jaarrekening – 64

5.4 Toelichting op de
enkelvoudige balans – 65

5.5 Toelichting op de
enkelvoudige staat
van baten en lasten – 66

6 Overige gegevens – 68

6.1 Controleverklaring – 68

1 bestuurs verslag 2018

Voorwoord

Voor elke leerling het beste onderwijs is waar we voor staan en waar we voortdurend aan werken. We denken in kansen. PCOU Willibrord sprankelt, omdat er heel veel betrokken en goede mensen bij onze organisatie werken. Iedereen heeft de ambitie om het verschil te maken en kinderen van 4 tot 18 jaar de beste plek te kunnen bieden. Dat werpt zijn vruchten af: in 2018 bevestigde de inspectie dat de onderwijskwaliteit dik in orde is.

Toch blijven we verbeteren. In 2018 mochten we De Baanbreker welkom heten, waarmee het waardevolle praktijkonderwijs werd versterkt. De Wereldwijzer kampte met een forse terugloop in leerlingenaantallen, waarop we het risico namen om een volledig nieuw concept neer te zetten. Met succes: de school bloeit weer op.

Op het gebied van de bedrijfsvoering hebben we een grote uitdaging, mede ten gevolge van veranderende wet- en regelgeving, de forse huisvestingsopgave en de transitie van het bestuursbureau naar service en advies. De urgentie van de verbetering van de bedrijfsvoering is in het proces van de totstandkoming jaarrekening 2018 nogmaals onderstreept. Inmiddels hebben we als college van bestuur een plan van aanpak opgesteld dat met prioriteit wordt uitgevoerd.

De verbinding tussen primair, voortgezet en speciaal onderwijs is versterkt. Men weet elkaar te vinden. Zo werken

De Zonnewereld en het Amadeus Lyceum samen om het onderwijs voor kinderen tussen 10 en 14 jaar dusdanig in te richten, dat ze op het juiste moment de overstap kunnen maken van PO naar VO.

Ook extern zijn we gericht op samenwerking. We trekken met een aantal partijen in de regio op om een aanpak voor het lerarentekort uit te werken. Op gemeentelijk en regionaal niveau zijn we in gesprek over wat er nodig is om in de toekomst goed onderwijs te blijven geven. Daarvoor hebben we intensieve contacten met de Utrechtse Onderwijsagenda en de Economic Board Utrecht.

We voelen een sterke maatschappelijke verantwoordelijkheid om zoveel mogelijk kinderen in een onderwijssetting te krijgen. We werken hierin samen met onze partners in jeugd- en VG-zorg. Met de kinderopvang- en VE-organisaties kijken we hoe we de verbinding met het primair onderwijs kunnen verbeteren. We streven naar een integrale kindbenadering, waarmee we de stap maken van institutioneel denken naar denken in mogelijkheden van kinderen.

Doordat we de verbinding met de buitenwereld hebben gezocht vanuit ons eigen specialisme, worden we inmiddels zelfs landelijk gevraagd om als partner deel te

nemen in maatschappelijke ontwikkelingen en innovaties. Dit maakt dat we de kinderen in onze regio beter, diverser en innovatiever onderwijs kunnen bieden.

We zijn terecht trots op onze mensen, die geweldig werk leveren. Ook Micha van Akkeren, die in 2017 en 2018 bestuurder is geweest, willen we niet vergeten. Samen met onze medewerkers heeft hij ons geholpen om te komen waar we nu staan. PCOU Willibrord is klaar voor het vervolg.

Fawzia Nasrullah
Marc Mittelmeijer
college van bestuur

1.1

Algemene informatie en leerlingenaantallen

De Willibrord Stichting is nauw verbonden met Stichting PCOU. Samen presenteren de stichtingen zich als PCOU Willibrord. PCOU Willibrord wil leerlingen en medewerkers uitdagen om hun kansen, mogelijkheden en talenten te benutten. PCOU Willibrord wil het beste onderwijs voor elke leerling bieden en een aantrekkelijke werkgever zijn voor goede werknemers.

De Willibrord Stichting bestuurt elf scholen voor voortgezet onderwijs in Utrecht, Maarssen, Breukelen, Nieuwegein, IJsselstein en Vianen. De scholen omvatten alle vormen van het voortgezet onderwijs, van praktijkonderwijs tot en met gymnasium. Ruim 12.000 leerlingen gaan naar deze scholen en er werken ongeveer 1.375 medewerkers.

Stichting PCOU bestuurt 31 scholen voor (speciaal) basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs in Utrecht en één school in Amersfoort. De scholen hebben samen ongeveer 8.070 leerlingen en 1.000 medewerkers.

Het college van bestuur en de raad van toezicht van beide stichtingen bestaan uit dezelfde personen. Er is een sterke samenhang tussen de stichtingen en in de praktijk fungeren ze op onderdelen als een geheel. Geen van beide stichtingen is bepalend in de beleidsvoering van de andere stichting.

Identiteit

De scholen van PCOU Willibrord zijn ontstaan in de protestants-christelijke of de katholieke traditie. Hierdoor laten we ons inspireren. We vinden het belangrijk om bezielde verhalen en inspirerende voorbeelden te delen en samen te vieren. De manier waarop scholen invulling geven aan hun identiteit verschilt.

De scholen van PCOU Willibrord staan open voor leerlingen van iedere levensbeschouwelijke achtergrond. Van belang is dat kinderen zichzelf én de ander leren kennen, zodat ze elkaar begrijpen en respecteren. We denken samen na over vragen als: voor welke (levensbeschouwelijke) waarden staan we en hoe geven we daar uiting aan? De dialoog staat voorop,

vanuit onze overtuiging dat wat ons onderling bindt veel groter is dan wat ons scheidt.

Kernwaarden

Stichting PCOU en de Willibrord Stichting werken vanuit de vier kernwaarden:

- durf;
- verbinding;
- ontwikkelingsgericht;
- verantwoordelijk.

Missie

PCOU Willibrord wil dat iedere leerling zich optimaal kan ontplooien binnen onderwijs vanuit een christelijke inspiratie.

Dit betekent dat de scholen:

- een praktische vertaling hanteren van christelijk geïnspireerde waarden en normen, zoals respect, zorgzaamheid en tolerantie in een pluriforme samenleving;
- oog hebben voor de potentie van iedere leerling;
- deze potentie optimaal benutten voor de ontplooiing van elke leerling als mens, met een goede balans tussen individuele ontplooiing en maatschappelijke verantwoordelijkheid;

*Het hart van onze onderwijsvisie is
de lerende leerling:
het gaat om zijn of haar ontwikkeling*

- ernaar streven dat elke leerling een optimale start krijgt in het vervolgonderwijs of in de maatschappij (PCOU), of een diploma of ten minste een startkwalificatie in de maatschappij behaalt (Willibrord).

Visie

Het hart van onze onderwijsvisie is de lerende leerling: het gaat om zijn of haar ontwikkeling. Die ontwikkeling is alleen mogelijk als ook de medewerkers zich blijven ontwikkelen: geen lerende leerling zonder lerende docent. Daarom zien wij elke school op zich, en de stichtingen als geheel, als lerende organisaties, gericht op de ontwikkeling van de leerlingen. Dit vraagt ook om een uitdagende leeromgeving (ondersteund door ICT) met open vensters naar de maatschappij.

Voorwaarde is een duidelijk gestructureerde schoolorganisatie, waarbinnen elke persoon gekend, herkend en erkend wordt en zich veilig voelt.

- Binnen de school hebben mensen positieve verwachtingen van elkaar.

- De school zorgt voor een duidelijke verantwoording aan en communicatie met de ouders.
- Het systeem van kwaliteitszorg is helder en inzichtelijk voor medewerkers, ouders en leerlingen.

College van bestuur/raad van toezicht/schoolleiders/medezeggenschap

- Het college van bestuur bestaat uit twee personen. Het bestuurt de stichting en geeft leiding aan de schoolleiders.
- In 2018 heeft het nieuwe college van bestuur een bestuurlijke agenda voor 2018 vastgesteld.
- Het college van bestuur legt in een jaarverslag verantwoording af over het gevoerde beleid en de resultaten.
- De raad van toezicht houdt toezicht, adviseert en is werkgever van het college van bestuur.
- De schoolleiders zijn verantwoordelijk voor het onderwijs, het personeelsbeleid, het financiële beheer, de bedrijfsvoering en kwaliteitszorg van hun school. Iedere school beschikt over een wettelijk verplicht schoolplan voor vier jaar.
- Het college van bestuur heeft enkele keren per jaar managementgesprekken met de schoolleiders. Hierin worden de resultaten en de voortgang van de schoolontwikkeling besproken. Daarnaast brengen de bestuursleden jaarlijks een of meer bezoeken aan de scholen.
- De schoolleiders zijn medeverantwoordelijk voor het goed functioneren van de Willibrord Stichting en werken samen in het managementoverleg (MO). Ook is er nauwe samenwerking met de directeurs van de basisscholen.

- Iedere school heeft een medezeggenschapsraad (MR) en op stichtingsniveau is er een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR).

Service en advies

Service en advies zorgt voor praktische en beleidsmatige ondersteuning van de scholen en het college van bestuur.

Het bureau voert taken uit op het gebied van huisvesting, financiële zaken, salaris-

administratie, personeel en organisatie, bestuursondersteuning, onderwijs & kwaliteit, ICT-ondersteuning, inkoop en facilitaire dienstverlening.

Samenwerking

Het college van bestuur en de stichting werken samen met diverse partners: schoolbesturen, gemeenten, de Inspectie van het Onderwijs, opleidingsinstituten en overige instanties.

Leerlingaantallen

De stichting laat vanaf 2013 een structurele groei zien van het totaal aantal leerlingen. Er zijn verschillen tussen de individuele scholen.

Er is sprake van
een structurele groei
van het aantal leerlingen

TABEL 1.1
Leerlingaantallen

SCHOOLNAAM	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018
Christelijk Gymnasium	962	969	981	971	973
Amadeus Lyceum	1.246	1.313	1.410	1.620	1.823
Gerrit Rietveld College	1.084	1.176	1.228	1.289	1.341
Oosterlicht College	2.541	2.630	2.642	2.546	2.470
Niftarlake College	1.468	1.580	1.640	1.643	1.672
Globe College	617	591	541	511	470
Kranenburg praktijkonderwijs	193	207	213	198	197
Broeckland College	658	646	632	626	554
St. Bonifatiuscollege	1.485	1.507	1.536	1.521	1.492
St-Gregorius College	1.141	1.163	1.057	1.000	907
Praktijkschool de Baanbreker					153
Totaal	11.395	11.782	11.880	11.925	12.052

1.2

Kwaliteit van het onderwijs

Een passend diploma, of in het praktijk-onderwijs een goede uitstroombestemming, is voor leerlingen een belangrijke stap om deel te kunnen nemen aan de samenleving. Dit is dan ook het uitgangspunt voor het kwaliteitsbeleid van de Willibrord Stichting. De stichting streeft ernaar het kwaliteitsbeleid zo in te richten dat leerlingen, docenten en leidinggevendenden zich maximaal kunnen ontplooiën. Bij het verbeteren van de onderwijskwaliteit staat het belang van de leerlingen voorop.

Kwaliteitszorg

Kwaliteitshandboek

Om als bestuur 'in control' te zijn, is het belangrijk dat het kwaliteitszorgsysteem (de cyclus van planning en verantwoording) op orde is. In deze cyclus staan drie zaken centraal: doelen stellen met betrekking tot het verbeteren van de onderwijskwaliteit, de acties monitoren en de resultaten evalueren. In 2018 is het kwaliteitshandboek onderwijs ontwikkeld. Dit handboek beschrijft de visie, de uitgangspunten en de organisatie van kwaliteitszorg binnen de Willibrord Stichting. Daarnaast bevat het handboek een overzicht van kwaliteitszorginstrumenten die het bestuur en de scholen van de Willibrord Stichting in ieder geval hanteren.

Managementgesprekken

In 2018 zijn (in het kader van de bestuurlijke planning- en controlcyclus) de managementgesprekken geïntroduceerd. Belangrijk onderliggend document tijdens deze gesprekken tussen het bestuur en de schoolleider, is de managementovereenkomst. De managementovereenkomst is gebaseerd op de systematiek van de 'balanced scorecard' en is opgebouwd uit vier samenhangende perspectieven:

- onderwijs en omgeving;
- organisatieontwikkeling en leiderschap;
- bedrijfskundig leiderschap;
- leer- en groeiperspectief.

Onderwijsadviesgesprekken

Ook in 2018 zijn er met alle rectoren/directeuren onderwijsadviesgesprekken gevoerd als onderdeel van de kwaliteitszorgcyclus. Deze gesprekken hadden als doel de opbrengsten in kaart brengen en te analyseren. Op basis daarvan zijn er aandachtspunten benoemd en acties afgesproken. Ter voorbereiding van de onderwijsadviesgesprekken zijn er analyses gemaakt aan de hand van het Magister Management Platform (MMP) en andere instrumenten die de onderwijskwaliteit in kaart brengen, zoals Vensters voor Verantwoording, Kwaliteitsscholen en overzichten uit het schooldossier van de inspectie.

Zelfevaluatie

Om te kijken hoe de scholen ervoor staan op de resultaatgebieden van het waarderingskader van de Inspectie van het Onderwijs is er in 2018 een format voor een zelfevaluatie ontwikkeld. Een deel van de scholen heeft in 2018, in samenwerking met medewerkers van de afdeling Onderwijs, Kwaliteit en Innovatie, de zelfevaluatie ingevuld. Op basis van deze zelfevaluatie zijn aandachtspunten en actiepunten benoemd. De overige scholen vullen de zelfevaluatie in de eerste helft van 2019 in.

Samen voor goud

In de kwaliteitsgroep 'Samen voor goud', een lerend netwerk van de gespecialiseerde scholen van PCOU Willibrord, monitoren de scholen hun kwaliteit op de zes domeinen van de KSO-norm van de LECSO en de inspectiekaders van de specifieke scholen.

Met studiedagen, zelfevaluaties, coaching, audits en visitaties wordt de kwaliteit in beeld en beweging gebracht.

Data-analisten

Afgelopen jaren is de basis gelegd voor databewustzijn en het werken met data-feedback op scholen. Zo zijn er per school data-analisten opgeleid, mede met behulp van een subsidie in het kader van de Utrechtse Onderwijsimpuls. Deze data-analisten zijn opgeleid in het werken met data uit verschillende informatiesystemen, het helpen bij het formuleren van onderzoeksvragen, het verzamelen en analyseren van de data en de presentatie ervan. Daarnaast hebben de data-analisten in overleg met het managementteam van de school een kwaliteitsjaaragenda opgesteld voor de afstemming van hun activiteiten, waarmee de kwaliteitscyclus op schoolniveau in beeld is gebracht.

**In 2018 is het
kwaliteitshandboek
ontwikkeld**
en zijn managementgesprekken
tussen bestuur en schoolleiders
geïntroduceerd

De Willibrord Stichting heeft in 2016 een subsidieaanvraag ingediend voor doorontwikkeling van data-analyse op de zes Utrechtse scholen voor de periode juli 2017 tot en met december 2018. De subsidie is toegekend voor onder meer de volgende activiteiten:

- verbeteren van de datakwaliteit, met ondersteuning door externe deskundigen;
- deskundigheidsbevordering, scholing, leernetwerken en begeleiding van data analisten;
- ureninzet van data analisten.

Ook niet-Utrechtse scholen nemen op eigen kosten deel aan deze activiteiten.

Collegiaal waarderend onderzoek

De scholen van de Willibrord Stichting zijn per schooljaar 2018-2019 gestart met een gezamenlijk collegiaal visitatiesysteem. Er is gekozen voor een lerende insteek, waarbij zoveel mogelijk docenten de kans krijgen om bij elkaar te kijken en van elkaar te leren. De visitaties worden uitgevoerd naar het waarderend onderzoek-model, dat zijn oorsprong vindt in de positieve psychologie. Het is een manier van kijken naar leren en ontwikkelen waarbij je op zoek gaat naar de sterke punten in een systeem en aanknopingspunten probeert te vinden om juist

dát te versterken wat nu al goed werkt. Deze zienswijze wordt binnen de Willibrord Stichting gebruikt door elkaar op positieve wijze te visiteren. Het komt erop neer dat scholen bij elkaar op bezoek gaan om in kaart te brengen wat krachten, successen en ontwikkelkansen zijn die zich rond bepaalde relevante vraagstukken voordoen. Uitgangspunt is dat in elk systeem werkzame elementen zitten waar we meer van willen. Visitaties dragen bij aan het lerend vermogen en de kwaliteitsverbetering van de schoolorganisaties omdat:

- de bezochte school op waarderend en onderzoekende wijze bevraagd wordt op een zelfgekozen vraagstuk;
- ze worden voorafgegaan door een beknopte zelfevaluatie waarin het team/de afdeling beschrijft waar ze staat, wat goed gaat en wat ontwikkelpunten zijn;
- ze uitmonden in een eindrapport waarmee de school verder kan werken aan de eigen ontwikkeling en ontwikkelpunten verwerkt in de jaarplannen;
- de visitaties worden uitgevoerd door getrainde collega's die ook kennis en ervaring opdoen die ze in de eigen organisatie terugbrengen;
- zitting nemen in een visitatiecommissie bijdraagt aan de bewustwording, ontwikkeling en professionalisering van medewerkers.

PCOU Willibrord Academie: professionalisering, onderzoek en innovatie

De PCOU Willibrord Academie is het gezamenlijke platform voor professionalisering, ontwikkeling en innovatie voor alle medewerkers uit het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs van PCOU Willibrord. De academie heeft tot doel om de expertise die binnen de scholen aanwezig is optimaal te benutten, verder te ontwikkelen (via lerende netwerken) en vooral ook te delen met de andere scholen binnen de stichtingen. Er is een actieve samenwerking binnen de PO-, VO- en (V)SO-scholen. Trainingen worden waar mogelijk gegeven door interne trainers. Ook maakt de PCOU Willibrord Academie deel uit van het landelijke netwerk Huis-academies. Het motto is dan ook 'Samen in Ontwikkeling'. Het aanbod in de academie sluit aan bij de strategische thema's van de stichting en behoeften en ideeën van de medewerkers.

Het aanbod van de PCOU Willibrord Academie
sluit aan bij de strategische thema's van de stichting
en de behoeften en ideeën van medewerkers

In 2018 werd het professionaliseringsaanbod verder uitgebreid. Enkele voorbeelden zijn: individuele coaching voor beginnende leidinggevers, handelingsgericht werken, timemanagement, omgaan met agressie en oplossingsgericht coachen in het onderwijs. Ook zijn er nieuwe leernetwerken van start gegaan, zoals PO-VO, digitaal toetsen en executieve functie.

Er hebben in 2018 ook inspiratiesessies over onderwijsinnovatie plaatsgevonden, waaraan docenten en leidinggevers hebben deelgenomen. De opbrengst van deze bijeenkomsten is een aantal thema's voor onderwijsinnovatie, zoals motivatie van leerlingen, duurzaamheid en concrete ideeën, zoals robotica-wedstrijden.

Deze thema's en ideeën worden in 2019 verder uitgewerkt in activiteiten binnen de PCOU Willibrord Academie.

De PCOU Willibrord Academie blijft werken aan een verdere doorontwikkeling. Naast een aanbod voor professionalisering gaat de academie zich nog meer richten op het stimuleren van onderzoek en innovatie binnen de beide stichtingen.

Cultuursensitief werken

De afdeling Onderwijs, Kwaliteit en Innovatie heeft een trainingsprogramma ontwikkeld om docenten meer te bekwaamen in het werken met stadse jongeren. In het programma worden docenten getraind om in te spelen op de verschillen

tussen school-, straat- en thuiscultuur.

De deelnemers leren om door middel van effectieve communicatie en leiderschap de regie te krijgen en te houden in klassen met een mix van deze culturen. De stichting heeft subsidie aangevraagd en ontvangen om het trainingsprogramma te verbreden en inhoudelijk te verstevigen op twee terreinen:

- samenwerken met de Stichting Politie Vormingscentrum (SVP) om meer expertise op te bouwen voor het omgaan met agressie op school;
- samenwerken met de Utrechtse Stichting Al Amal om naast de school- en straatcultuur ook expertise op te bouwen op het gebied van de thuiscultuur.

Opbrengsten

Elk jaar berekent de Inspectie van het Onderwijs de opbrengsten van de scholen aan de hand van vier opbrengstindicatoren:

- onderwijspositie ten opzichte van advies primair onderwijs (positie in leerjaar 3 ten opzichte van het basisschooladvies);
- onderbouwsnelheid (percentage onvertraagde studievoortgang in leerjaar 1 en 2);
- bovenbouwsucces (percentage onvertraagde studievoortgang vanaf leerjaar 3 per afdeling);
- examencijfers (gemiddeld cijfer centraal examen van alle vakken per afdeling).

Het meerjarenopbrengstenoordeel van de inspectie komt tot stand op basis van de resultaten in de drie voorgaande jaren. Zo is het opbrengstenoordeel 2019 gebaseerd op de resultaten van 2016, 2017 en 2018. Daarmee is het in feite een terugblik.

De beslisregel per school is als volgt: één indicator mag onder de norm scoren, twee indicatoren onder de norm leiden tot het oordeel 'onvoldoende'. In het opbrengstenoordeel 2019 is de afdeling vmbo-t van het Broeckland College onvoldoende beoordeeld. Dit komt omdat de afdeling onder de norm heeft gescoord op de indicatoren bovenbouwsucces en examencijfers. Na analyse heeft de school een verbeterplan opgesteld.

De onderwijsresultaten van de overige afdelingen zijn als voldoende beoordeeld.

TABEL 1.2

Meerjarenopbrengstenoordeel 2019 van de Inspectie van het Onderwijs

	VMBO-B	VMBO-K	VMBO-TL	HAVO	VWO
Amadeus Lyceum			voldoende	voldoende	voldoende
St-Gregorius College			voldoende	voldoende	voldoende
St. Bonifatiuscollege				voldoende	voldoende
Niftarlake College			voldoende	voldoende	voldoende
Gerrit Rietveld College			voldoende	voldoende	voldoende
Christelijk Gymnasium					voldoende
Oosterlicht College Nieuwegein	voldoende	voldoende	voldoende	voldoende	voldoende
Oosterlicht College Vianen	voldoende	voldoende	voldoende		
Globe College	voldoende	voldoende	voldoende		
Broeckland College	voldoende	voldoende	onvoldoende		

De achterliggende gegevens bij het opbrengstenoordeel zijn te vinden in de volgende tabel.

TABEL 1.3

Achterliggende gegevens bij opbrengstenoordeel 2018

Indicator 1: Onderwijspositie (positie in leerjaar 3 t.o.v. het basisschooladvies)

	VERGELIJKINGSGROEP									
	VMBO-Breed		VMBO-Breed/ HAVO/VWO		VMBO(g)t/HAVO/VWO				HAVO/ VWO	VWO
Driejaarsgemiddelde	22,92%	5,30%	1,68%	13,56%	7,94%	24,28%	7,44%	14,07%	14,06%	0,42%
Norm	-10,05%	-10,05%	-7,00%	-7,00%	-0,55%	-0,55%	-0,55%	-0,55%	4,75%	1,35%
Inspectieoordeel 2019	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

● Boven de norm ● Onder de norm

In deze indicator worden de onderwijspositie van de leerling in leerjaar drie en het ontvangen basisschooladvies in groep 8 tegen elkaar afgezet.

TABEL 1.3

Indicator 2: Onderbouwsnelheid (Percentage onvertraagd studievoortgang in leerjaar 1 en 2)

	Globe College	Broeckland College	Oosterlicht College Vianen	Oosterlicht College Nieuwegein	Amadeus Lyceum	St. Gregorius College	Gerrit Rietveld College	Niftarlake College	St. Bonifatius college	Christelijk Gymnasium Utrecht
Driejaarsgemiddelde	98,92%	99,55%	98,84%	96,92%	98,51%	96,77%	98,15%	98,18%	98,30%	96,97%
Norm (na correctie)	92,45%	94,89%	95,42%	95,43%	95,21%	93,00%	93,80%	95,40%	94,56%	95,15%
Inspectieoordeel 2019	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

● Boven de norm ● Onder de norm

Deze indicator is bedoeld om te bepalen hoeveel leerlingen onvertraagd overgaan van leerjaar 1 naar leerjaar 2 en van leerjaar 2 naar leerjaar 3. De indicator geldt net als de indicator Onderwijspositie t.o.v. advies po voor de gehele vestiging.

TABEL 1.3

Indicator 3: Bovenbouwsucces (Percentage onvertraagde studievoortgang vanaf leerjaar 3 per afdeling)

		Globe College	Broeckland College	Oosterlicht College Vianen	Oosterlicht College Nieuwegein	Amadeus Lyceum	St. Gregorius College	Gerrit Rietveld College	Niftarlake College	St. Bonifatius college	Christelijk Gymnasium Utrecht
VMBO B	Driejaarsgemiddelde	97,32%	97,31%	95,74%	96,09%						
	Norm (na correctie)	80,44%	85,96%	87,02%	86,63%						
	Inspectieoordeel 2019	●	●	●	●						
VMBO K	Driejaarsgemiddelde	90,96%	94,49%	96,59%	95,48%						
	Norm (na correctie)	80,92%	85,42%	86,21%	86,09%						
	Inspectieoordeel 2019	●	●	●	●						
VMBO G/T	Driejaarsgemiddelde	83,59%	84,38%	95,95%	93,32%	93,57%	82,84%	94,01%	90,22%		
	Norm (na correctie)	79,73%	85,36%	86,74%	86,76%	86,21%	80,74%	81,11%	86,01%		
	Inspectieoordeel 2019	●	●	●	●	●	●	●	●		
HAVO	Driejaarsgemiddelde			86,67%	86,97%	88,31%	80,45%	90,51%	84,02%	85,82%	
	Norm (na correctie)			79,63%	79,74%	79,39%	74,62%	75,90%	79,25%	76,27%	
	Inspectieoordeel 2019			●	●	●	●	●	●	●	
VWO	Driejaarsgemiddelde				91,80%	94,90%	92,19%	93,10%	88,16%	89,30%	95,34%
	Norm (na correctie)				81,68%	81,70%	79,68%	80,43%	81,79%	80,67%	81,34%
	Inspectieoordeel 2019				●	●	●	●	●	●	●

● Boven de norm ● Onder de norm

Voor deze indicator wordt voor elke leerling in de bovenbouw vanaf leerjaar 3 bepaald of de overgang naar het volgend schooljaar succesvol is of niet.
De Inspectie kijkt hierbij naar het aantal zittenblijvers, naar het aantal leerlingen dat opstroomt of afstroomt en naar het slagingspercentage.

In 2018 is een collegiaal visitatiesysteem gestart
waarbij de scholen bij elkaar in kaart te brengen
wat krachten, successen en ontwikkelkansen zijn

TABEL 1.3

Indicator 4: Examencijfers (Gemiddeld cijfer Centraal Examen van alle vakken per afdeling)

		Globe College	Broeckland College	Oosterlicht College Vianen	Oosterlicht College Nieuwegein	Amadeus Lyceum	St. Gregorius College	Gerrit Rietveld College	Niftarlake College	St. Bonifatius college	Christelijk Gymnasium Utrecht
VMBO B	Driejaarsgemiddelde	6,63	6,97	6,94	6,69						
	Norm (na correctie)	6,16	6,34	6,36	6,34						
	Inspectieoordeel 2019	●	●	●	●						
VMBO K	Driejaarsgemiddelde	6,40	6,54	6,56	6,39						
	Norm (na correctie)	6,06	6,20	6,18	6,18						
	Inspectieoordeel 2019	●	●	●	●						
VMBO G/T	Driejaarsgemiddelde	6,03	6,09	6,53	6,51	6,42	6,10	6,55	6,27		
	Norm (na correctie)	6,00	6,14	6,19	6,18	6,17	6,00	6,00	6,16		
	Inspectieoordeel 2019	●	●	●	●	●	●	●	●		
HAVO	Driejaarsgemiddelde				6,36	6,64	6,18	6,69	6,27	6,38	
	Norm (na correctie)				6,27	6,26	6,18	6,19	6,25	6,22	
	Inspectieoordeel 2019				●	●	●	●	●	●	
VWO	Driejaarsgemiddelde				6,40	6,81	6,51	6,91	6,49	6,51	6,82
	Norm (na correctie)				6,29	6,29	6,21	6,23	6,30	6,25	6,27
	Inspectieoordeel 2019				●	●	●	●	●	●	●

● Boven de norm ● Onder de norm

De indicator Examencijfers gaat over het gemiddeld cijfer van het centraal examen van alle vakken in een onderwijssoort.

Alle vakken met een centraal examencijfer die meetellen bij de uitslagbepaling, worden meegenomen. Ook de beroepsgerichte vakken in het vmbo tellen dus mee bij de bepaling van het gemiddelde. De resultaten van extraneuskandidaten tellen niet mee bij de berekeningen.

Praktijkonderwijs

Gespecialiseerd onderwijs volgt de resultaten van de leerlingen op diverse manieren. Omdat de leerlingen een afwijkende leerontwikkeling hebben, worden de resultaten weggezet ten opzichte van hun ontwikkelingsperspectief en bijpassende streefdoelen. Desalniettemin blijkt dat deze data niet als een volledige afspiegeling van de daadwerkelijke ontwikkeling kunnen worden opgevat.

Passend onderwijs

Passend onderwijs betekent dat alle leerlingen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Dit zoveel mogelijk op een reguliere school, al blijft speciaal onderwijs bestaan voor kinderen die structureel meer en andere onderwijsbegeleiding nodig hebben dan de reguliere school kan bieden.

De Willibrord Stichting maakt deel uit van Samenwerkingsverband Sterk VO en Samenwerkingsverband VO Utrecht Zuid. Samen werken wij continu aan het realiseren van passend onderwijs. Alle scholen binnen de Willibrord Stichting hebben een basisplusprofiel. Het bestuur van de Willibrord Stichting beoordeelt jaarlijks de door scholen geactualiseerde school-ondersteuningsprofielen en beoordeelt of de geldelijke middelen conform de doelen worden ingezet.

PRO

	% LEERLINGEN DAT OP ACHTTIENJARIGE LEEFTIJD DE SCHOOL UITSTROOMT MET 1,2 OF 3 CERTIFICAAT/ DIPLOMA VAN DE BRANCHEOPLEIDING*			% LEERLINGEN DAT IS OP GEGAAN VOOR EXAMINERING VAN DE ENTREEOPLEIDING EN OOK IS GESLAAGD	UITSTROOM 17/18 (NORM)	BESTENDIGING 16/17 NA 1 JAAR	BESTENDIGING 15/16 NA 2 JAAR (NORM 70%)
	1	2	3 >				
Kranenburg	92,3%	46,2%	7,5%	100 %	100%	84,3%	75,7%
Baanbreker	100%	18,4%	-	100%	85%**	95%	91%

* Erkende en school brancheopleidingen

** Vanwege het strikt toepassen van de AVG-wetgeving is dit percentage ernstig vervuild.

1.3

Personeel

Voor toekomstbestendig onderwijs is gemotiveerd en goed opgeleid personeel nodig. Met strategisch personeelsbeleid speelt de Willibrord Stichting in op ontwikkelingen binnen het onderwijs en op het werven en behouden van bekwame, goed opgeleide en gemotiveerde medewerkers.

Flexibele secundaire arbeidsvoorwaarden

De Willibrord Stichting heeft de ambitie een aantrekkelijke werkgever te zijn. Om deze ambitie te realiseren willen we onze medewerkers graag de mogelijkheid bieden van een cao à la carte, waarbij zij individuele keuzes kunnen maken uit een aantrekkelijk aanbod van flexibele arbeidsvoorwaarden.

Als eerste actie hierin is eind 2018 aan alle medewerkers de mogelijkheid geboden een deel van hun eindejaarsuitkering fiscaal voordelig in te zetten. Medewerkers konden daarbij via FiscFree kiezen uit een gezondheids- en vrijetijdspakket en een werkpakket. Binnen de Willibrord Stichting hebben 314 medewerkers hiervan gebruik gemaakt. De cadeaubonnen waren het meest populair. De bedoeling is om de cao à la carte verder uit te werken en uit te breiden.

Introductie nieuwe medewerkers

De nieuwe medewerkers bij de Willibrord Stichting worden welkom geheten op hun school (of op kantoor) en daar ingewerkt en begeleid. Uit HR data-analyse in 2018 blijkt dat het verloop van personeel in de eerste jaren van het dienstverband laag is.

Onderwijspact: Werven met lef

Al enige jaren vormen stagiairs van de lerarenopleidingen een goede instroom van nieuwe docenten. De schoolopleiders van de Willibrord Stichting zijn cruciaal in het (mede) opleiden van stagiairs en begeleiden van nieuwe docenten.

De krapte op de arbeidsmarkt, die zich in stad en regio Utrecht al aandient in het primair onderwijs en voor sommige vakken ook in het voortgezet onderwijs heeft geleid tot de vorming van het Onderwijspact. Dit pact is een samenwerkingsverband, waarin schoolbesturen en lerarenopleidingen zich richten op het binden en boeien van leraren in de regio voor de hele onderwijskolom van primair tot universitair onderwijs.

De schoolbesturen van 19 vo-scholen, van het MBO en van de H(K)U en UU nemen deel aan het onderwijspact. Gezamenlijk

wordt gewerkt aan het versterken van het onderwijsimago, het vergroten van het reservoir medewerkers en het investeren in aantrekkelijk werkgeverschap. Daarnaast is innovatie van het onderwijs een thema, zoals onderzoek naar technologische-digitale ontwikkelingen en innovatiemotoren-field labs(hubs).

In 2018 is vanuit het pact het project 'Shifters in de arbeidsmarkt' gestart, met als doel te onderzoeken hoe werknemers uit andere sectoren kunnen worden verleid tot een overstap naar het onderwijs of tot een hybride functie. Een wervingscampagne samen met het UWV en het Platform Arbeidsmarkt heeft, na een goed bezochte informatiemarkt en een speeddate-avond, ruim zestig potentiële docenten opgeleverd. Van hen heeft een deel in één van onze vo-scholen een dag meegelopen met een docent. Zij oriënteren zich op een lerarenopleiding en vanuit de werkgevers wordt contact onderhouden over vacatures nu en in de komende jaren.

We streven er naar om met subsidies van gemeente en rijksoverheid de aanpak van het lerarentekort en het werven, opleiden en begeleiden van zij-instromers meer structureel invulling te geven.

Gesprekscyclus

In de gesprekscyclus ligt de nadruk op het voeren van het goede gesprek, gericht op ontwikkeling van zowel de werknemer als het onderwijs en de organisatie. Functionerings- en beoordelingsgesprekken worden in ieder geval gehouden met nieuwe werknemers (in relatie tot een vaste aanstel-

ling). De vo-scholen gebruiken veelal een eigen gesprekscyclus ontworpen, en ook op een groot aantal po- en so-scholen is dat het geval. In 2019 wordt een handreiking gelanceerd voor een ontwikkelingsgerichte gesprekscyclus. Daarnaast wordt in samenwerking met de afdeling Kwaliteit, onderzoek en innovatie voor de po-scholen een lesobservatie-instrument gekozen. De scholen kunnen op basis van de drie bekwaamheidseisen, aangevuld met schooleigen competenties, hun gesprekscyclus vormgeven. In de aanbesteding van het nieuwe personeelsinformatiesysteem worden eisen geformuleerd ten aanzien van een handzame en niet te rigide digitale techniek die ondersteunend is in de uitvoering van de gesprekscyclus.

Gezondheidsbeleid

Eind 2018 is het bestaande beleid uit 2010 herschreven naar nieuw gezondheidsbeleid waarbij ook de focus ligt op gezondheid en vitaliteit van medewerkers. Het bestuur, de scholen van de stichting en de bedrijfsarts willen gezamenlijk alle maatregelen inzetten die daaraan bijdragen.

In opdracht van het college van bestuur heeft de werkgroep Verzuim in 2018 een verzuimreductieplan geschreven. Het doel van dit plan is het terugbrengen van het verzuimpercentage en de meldingsfrequentie, met de focus op preventieve acties ter voorkoming van verzuim.

In 2018 daalde het verzuimcijfer van 4,9% naar 4,5%. Landelijk is het verzuimpercentage in 2017 vastgesteld op 5,4%. Voor 2018 zijn de landelijke cijfers nog niet bekend.

Mobiliteit

Willibrord hanteert het principe dat bij het ontstaan van boventalligheid op een van de scholen dit in eerste instantie opgevangen zal worden binnen de stichting en herplaatsing op andere Willibrord-scholen zal plaatsvinden. Mocht het onverhoopt niet mogelijk zijn om herplaatsing te doen op andere Willibrord-scholen zal Willibrord accuraat en in overleg met de medewerker komen tot een passende oplossing buiten Willibrord. In 2018 is er geen boventalligheid geweest die heeft geleid tot verplichte herplaatsing buiten de stichting.

In 2018 was er in totaal 3,2 fte aan verplichte mobiliteit, waarvan 1 fte vaste formatie en 2,2 fte tijdelijke formatie die niet op de school kon blijven. De vaste medewerker heeft een andere werkplek binnen de Willibrord Stichting gevonden, de tijdelijke medewerkers zijn buiten de stichting gaan werken.

Gemotiveerde, goed opgeleide en vitale medewerkers zijn een voorwaarde voor
toekomstbestendig onderwijs

1.4

Financiën

Financiële positie per 31 december 2018

Vermogenspositie

De Willibrord Stichting heeft per balansdatum een samengevoegd eigen vermogen van € 19.087.031. Het eigen vermogen is in 2018 afgenomen met € 426.318. Deze afname wordt enerzijds veroorzaakt door het negatieve resultaat over 2018 en anderzijds door de inbreng van de beginbalans van De Baanbreker die per 1 augustus 2018 toegevoegd is aan de Willibrord Stichting, wat een positieve invloed heeft op het vermogen. Naast een inbreng in het eigen vermogen heeft dit ook gevolgen voor de materiële vaste activa en de voorzieningen. De effecten van de inbreng van de balans van De Baanbreker worden verder toegelicht onder de verschillende verloopoverzichten van de jaarrekening in hoofdstuk 4. Het saldo van de voorzieningen is in 2018 verder toegenomen met € 1.418.161. Dit komt voor een belangrijk deel door de aanvulling op de voorziening spaarverlof mede als gevolg van de nieuwe cao en door een extra dotatie aan de voorziening jubileum. Hiermee komen de totale voorzieningen uit

op € 10.049.509. De weerbaarheid (eigen vermogen en voorzieningen) is in 2018 wederom verbeterd.

In 2018 zijn de investeringen uitgekomen op € 1.909.499. Met 1,8% is dat ruim binnen het kader van 2,5% van de baten. De investeringen bestaan uit investeringen in gebouwen en verbouwingen, inventaris en apparatuur. Het een en ander is nader gespecificeerd onder 4.4.2 toelichting op de balans van de jaarrekening.

De financiële vaste activa zijn licht gestegen; een deel van de effectenportefeuille is liquide gehouden en niet herbelegd; de regelgeving met betrekking tot beleggen en belenen staat uitsluitend beleggingen toe in vastrentende waarden. De marktsituatie voor obligaties is in 2018 weinig interessant geweest voor herbelegging.

De totale vorderingen zijn met € 24.924 afgenomen ten opzichte van 2017.

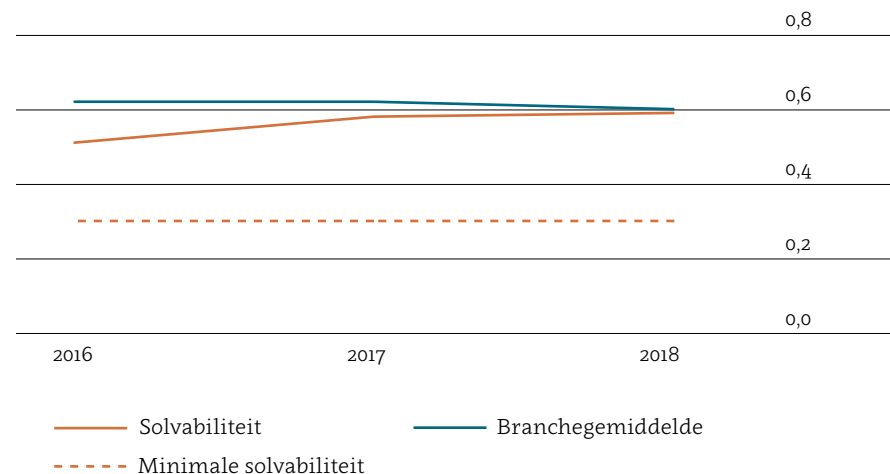
De liquide middelen nemen toe, met name door de storting van de gemeente Vianen voor de nieuwbouw van het Oosterlicht College. De bouw is reeds gestart en in 2019 zullen de liquide middelen daarom afnemen. De operationele kasstroom blijft toenemen. Omdat ook het investeringsniveau lager ligt dan in 2017 komen de liquide middelen uit op € 18.264.234.

De kortlopende schulden zijn ten opzichte van 2017 toegenomen met € 4.284.753. Onder de kortlopende schulden is het project van het Oosterlicht College verantwoord (circa

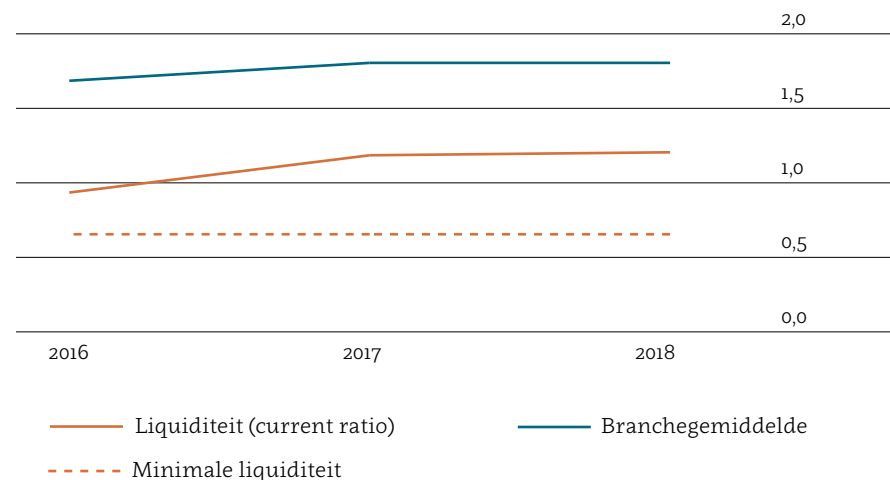
GRAFIEK 1.1

Kengetallen financiële positie

Solvabiliteit

Liquiditeit (current ratio)

€ 3,3 mln.). Daarnaast zijn er in 2018 reeds een aantal facturen ontvangen in verband met het onderhanden bouwproject. De crediteuren zijn in 2018 toegenomen met € 926.922. Dit betreft voor een groot deel facturen die reeds in 2018 zijn ontvangen en betrekking hebben op 2019. Naast de reeds ontvangen beschikking voor onderwijssubsidies voor 2019 valt onder de kortlopende schuld ook de vooruit ontvangen subsidies.

In 2018 is de subsidie voor aanvullende bekostiging techniek onderwijs vmbo voor een drietal scholen van Willibrord aangevraagd. Van de toegekende subsidie aanvullende bekostiging technisch vmbo 2018/2019 is in het verslagjaar een klein deel besteed, te weten € 30.000. De subsidie is bedoeld om het technisch vmbo te verbeteren. Verwacht wordt dat het restant in 2019 zal worden uitgegeven.

De ontwikkeling van de financiële positie is in een aantal indicatoren weer te geven (grafiek 1.1). Als referentiekader zijn de signaleringswaarden gebruikt die de financiële inspectie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) vanaf 2016 hanteert. De samengevoegde solvabiliteit 2 (gedefinieerd als het eigen vermogen plus voorziening, gedeeld door het balanstotaal) ligt met 0,6 iets hoger dan in 2017. Het is ruim boven de signaleringsgrens van 0,30. De liquiditeitspositie (vlottende activa gedeeld door de vlottende passiva) is in 2018 met een current ratio van 1,20 iets hoger dan in 2017 waar de ratio (samengevoegd) 1,14 was.

Het samengevoegd weerstandsvermogen (eigen vermogen/baten) laat vanaf 2016 een lichte daling zien van 0,19 in 2016 naar 0,17 in 2018. De lichte daling van het weerstandsvermogen wordt ruim gecompenseerd door de stijging van de voorzieningen (grafiek 1.2).

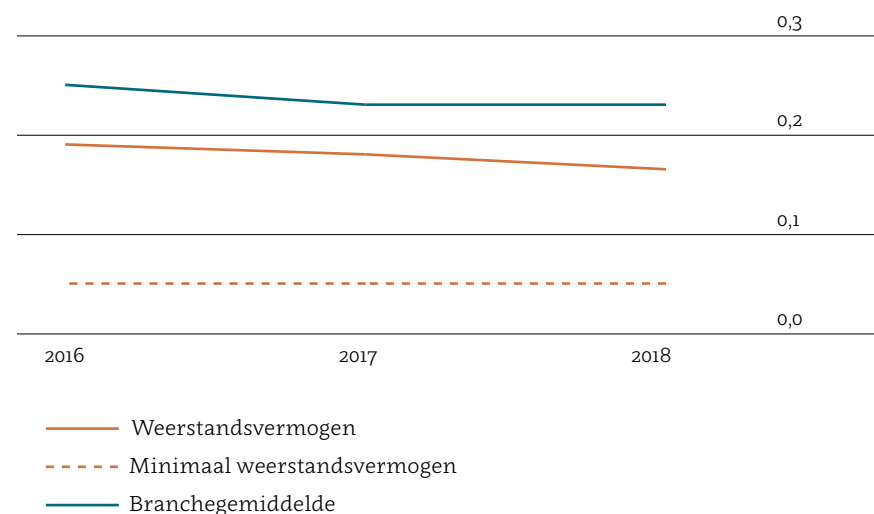
In het meerjaren financieel beleidsplan 2015-2019 was een versterking van de vermogenspositie opgenomen. In 2018 heeft het negatieve resultaat onvoldoende bijgedragen aan deze verbetering. In 2019 wordt geanalyseerd in welk tempo de versterking moet plaatsvinden in verband met de verwachte leerlingengroei en de mogelijke versnelling van afschrijvingen. Daarbij vormen de uitkomsten van de risicosimulatie input voor een nieuw financieel beleidskader.

Analyse van het resultaat

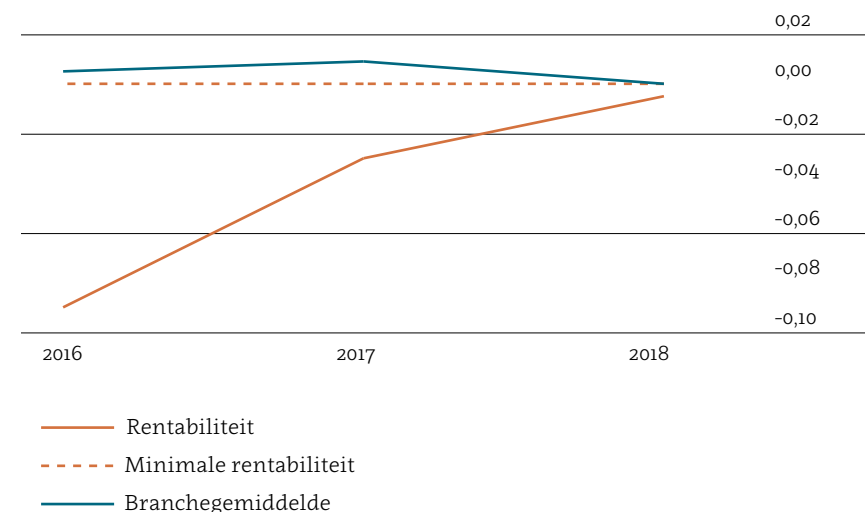
Het samengevoegd resultaat van de Willibrord Stichting over 2018 bedraagt € 566.190 negatief. Het begrote resultaat was € 244.374 negatief. Het lagere resultaat wordt onder meer verklaard door een extra dotatie aan personele voorzieningen levensfase bewust personeelsbeleid en de voorziening WGA. Daarnaast heeft er extra inhuur plaats gevonden op moeilijk invulbare vacatures. De rentabiliteit wordt berekend over een driejaarsgemiddelde en laat een stijging zien van 2016 tot 2018. (grafiek 1.3).

Ondanks een negatief resultaat laat het driejaarsgemiddelde een stijgende lijn zien en komt de rentabiliteit 3 jaar in 2018 net onder de norm van de Inspectie.

GRAFIEK 1.2
Weerstandsvermogen

GRAFIEK 1.3
Rentabiliteit

De huisvestingsratio (afschrijvingen op gebouwen en huisvestingslasten/totale lasten) ontwikkelt zich stabiel en schommelt rond de 0,07 over de afgelopen 3 jaar (grafiek 1.4).

Interne risicobeheersing en controle binnen de Willibrord Stichting

In 2017 is een financieel risicoprofiel voor de stichting opgesteld. Hierbij is in kaart gebracht wat de risico's, de kwaliteit van de beheersmaatregelen en de benodigde risicoreserve zijn. Dit is een onderdeel van het proces om het risicomanagement binnen de organisatie op een hoger niveau te brengen. De risico's zijn niet alleen in kaart gebracht, maar er is ook een inschatting gemaakt met betrekking tot de kans van optreden, de impact en het benodigde weerstandsvermogen.

Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Risicomanagement is onderdeel van de planning- en controlcyclus van de Willibrord Stichting. Bij de begroting wordt een analyse gemaakt van de externe en interne omgeving. Op basis daarvan zijn risico's ingeschat, beoordeeld en in de begroting verwerkt. De gebieden waarop de stichting risicomanagement voert zijn onderwijs, personeel, financiën en huisvesting. De monitoring van de risico's gebeurt aan de hand van de management-rapportages.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Voor de volgende belangrijke risico's zijn beheersmaatregelen genomen of reserveringen getroffen:

- de verwachte groei in de regio Utrecht: deze groei kan niet meer met de huidige bouwcapaciteit worden opgevangen. Er is overleg met de gemeente Utrecht;
- de toenemende groei in Vianen en Maarssen: met de respectievelijke gemeenten zijn of worden afspraken gemaakt over nieuwbouw, renovatie en aanvullende bouwcapaciteit;
- een aantal waarderingsvraagstukken in verband met claims, bezwarenprocedures en verkorting van de resterende economische levensduur van sommige activa, afboeking van activa;
- de consequenties van de nieuwe cao: werknemers hebben meer gelegenheid gekregen om flexibel invulling te geven aan de mogelijkheden die de cao biedt. Hierdoor neemt de voorspelbaarheid van de kosten af. De kosten voor leeftijdsfasebewust personeelsbeleid zijn hoog.

De organisatie bevindt zich qua risico-beheersing in de fase waarin risico's bekend en gecalculeerd zijn en de strategie 'het accepteren van het risico' is. Voor enkele risico's geldt een verhoogde alertheid. Dit betekent dat er proactief gehandeld wordt en dat de strategie 'het beperken van het risico' is. Bij de Willibrord Stichting gaat het om de stijging van uitkeringslasten, het inspectieoordeel ten aanzien van onderwijskwaliteit, ziekteverzuim en de eigen investeringen met betrekking tot door de gemeente uitgevoerde renovatie of nieuwbouw.

Rapportage aan het toezichthoudend orgaan

De raad van toezicht toetst beleidsvraagstukken en de financiële situatie aan de

kaders. De auditcommissie bespreekt de rapportages met het oog op interne risico-beheersing. Het gaat niet alleen over de risico's en risicobeheersmaatregelen bij begrotingen en voortgangsrapportages, maar ook over de follow-up op de bevindingen van de accountant vanuit de management letter. De auditcommissie heeft de interimrapportage met de accountant besproken. De accountant heeft het jaarverslag besproken met de raad van toezicht. Met de raad van toezicht werden ook de uitkomsten van de verbijzonderde interne controles besproken.

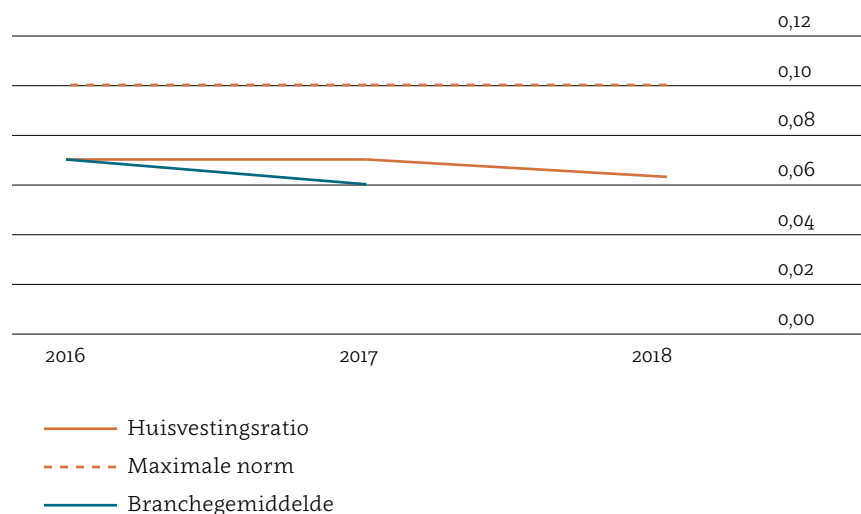
Treasurybeleid

Het treasurybeleid is uitgevoerd binnen de kaders van het treasurystatuut en de Regeling beleggen, belenen en derivaten van het ministerie van OCW. De vermogensbeheerder legt twee keer per jaar verantwoording af aan het college van bestuur over het gevoerde treasurybeleid.

De kapitaalmarktrente is nog altijd laag. Begin januari 2018 stond de Nederlandse kapitaalmarktrente op een niveau van ca. 0,4%. In het verslagjaar 2018 heeft de rentestand gefluctueerd tussen een hoogste stand van ca. 0,8% en een laagste stand van ca. 0,4%. Aan het eind van het jaar 2018 was de stand van de Nederlandse kapitaalmarktrente weer terug op het niveau van 1 januari 2018.

Het rendement op bedrijfsobligaties was negatief in 2018 (ca. -1,1%) door het oplopen van de risico-opslagen. De risico-opslagen liepen in het 4e kwartaal van 2018 stevig op. Beleggers vroegen een hogere vergoeding voor het risico van wanbetaling op

GRAFIEK 1.4
Huisvestingsratio

bedrijfsleningen in verband met toenemende zorgen over economische groei en groeiende kansen op een recessie. De lage rentestanden en de in het begin van 2018 beperkte risico-opslagen op bedrijfsleningen heeft ertoe geleid dat een deel van de portefeuille liquide is gehouden en niet herbelegd in aandelen of obligaties gedurende het verslagjaar.

In 2018 zijn vier liquiditeitsprognoses opgesteld. De liquiditeitspositie van de Willibrord Stichting ligt ruim boven de signaleringsgrens van de financiële inspectie.

Financieel beleid

In 2018 is het beleid voortgezet dat in 2013 is ingezet. Dit beleid is erop gericht om alle scholen financieel gezond te houden of te maken. De nadruk ligt op het beheersen van de formatieve inzet, gekoppeld aan de ontwikkeling van het aantal leerlingen. In 2018 is besloten om met de Willibrord Stichting een gezamenlijk meerjarig financieel beleid te ontwikkelen die met ingang van 2020 uitgevoerd zal gaan worden.

Continuïteitsparagraaf

In 2018 is uitgegaan van de financiële kaders zoals in 2013 zijn opgesteld. Deze kaders zijn toe aan een vernieuwing gebaseerd op de koers van de organisatie en passend bij de nieuwe besturingsfilosofie. In 2018 is geïnvesteerd in het concretiseren van de nieuwe besturingsfilosofie waarin de schoolleiders de integrale verantwoordelijkheid voor de school moeten kunnen dragen. Het nieuwe financieel beleid dient hier op aan te sluiten. Dit beleid krijgt in 2019 verder vorm. Dit beleidsplan moet ondersteunend

zijn aan de uitdagingen voor de komende beleidsperiode, waaronder de groei van het aantal leerlingen in Utrecht en de krapte op de arbeidsmarkt. In de beleidsperiode wordt een groot aantal scholen gerenoveerd of krijgt nieuwbouw.

Het is zaak om een solide vermogenspositie te houden. Vermogensgroei en groei van liquiditeiten blijven nodig om toekomstige eigen investeringen in verband met nieuwe huisvesting te kunnen financieren, zoals meubilair en ICT.

De Wet werk en zekerheid en met name het ketenbeding en transitievergoedingen leiden tot een ingrijpende verandering in de bedrijfsvoering. Hierdoor en door het effect van een krappe arbeidsmarkt is er een interne flexpool opgericht.

Het belang van risicomanagement spreekt met het oog op de veranderingen in de externe omgeving voor zich. Daarom wordt in 2019 een risicoanalyse opgesteld om te bepalen hoeveel buffer nodig is om de risico's op te vangen waarvoor geen of onvoldoende beheersmaatregelen zijn getroffen.

Toekomst

De begroting voor 2019 sluit met een klein negatief saldo.

In 2019 wordt het financieel meerjarenbeleid 2020-2023 voorbereid. Hierin komen onder andere aan de orde: het aantrekken van vreemd vermogen om de groei te faciliteren, allocatiemodel en de doorrekening van de bestuurlijke agenda.

Voor de komende beleidsperiode is vermogensgroei (uitgedrukt in het weerstandsvermogen) en groei van liquiditeiten nodig om de bestuurlijke agenda te kunnen financieren en toekomstige eigen investeringen in verband met nieuwe huisvesting, zoals meubilair en ICT. Ook het aantrekken van vreemd vermogen is een optie die onderzocht wordt. Daarnaast is vermogensgroei nodig om de versnelde afschrijvingen op gebouw gebonden investeringen (verplaatsing van onderwijslocaties) te compenseren.

Voor een aantal scholen geldt dat de komende periode een uitstroom wordt verwacht van een relatief grote groep medewerkers die nu in de leeftijdscategorie 60-65 jaar vallen. Het invullen van deze vacatures is in de huidige arbeidsmarkt een uitdaging. De verwachting is dat de personele kosten voor een aantal scholen dalen

wanneer de vacatures ingevuld worden met jonger personeel.

Ten aanzien van treasury wordt een groei van de liquiditeiten verwacht. De exploitatietekorten leiden namelijk niet tot een navenante cash out-stroom, maar het tekort wordt veroorzaakt door de versnelde begrote afschrijvingen. Volgens het rapport Financieel risicoprofiel Willibrord is een groei van de liquiditeiten nodig om een risico's te kunnen afdekken.

Meerjarenbegroting 2019-2022

Op basis van financiële kaders en uitgangspunten is in december 2018 een meerjarenbegroting 2019-2022 opgesteld. In de meerjarenbegroting zijn de effecten doorgerekend van de externe ontwikkelingen zoals die nu bekend zijn. Hierbij gaat het met name om kabinetsmaatregelen, de groei van het aantal leerlingen en nieuwbouw/renovatie voor de scholen die in tranche 1 in de uitvoeringsfase zitten.

De Willibrord Stichting groeit de komende jaren verder in leerlingaantal. De groei is voor een belangrijk deel afkomstig van het Amadeus Lyceum in Leidsche Rijn. In 2022 heeft de stichting naar verwachting meer dan 13.000 leerlingen, tegenover 11.925 leerlingen in 2017 (tabel 1.4).

TABEL 1.4
Begrote leerlingenaantallen 2017-2021

TEL DATUM	01-10-2017	01-10-2018	01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021	01-10-2022
VO*	11.925	12.052	12.272	12.751	13.075	13.219

* Vanaf teldatum 1-10-2018 inclusief De Baanbreker IJsselstein (153 lln.)

De verwachting is dat de samengevoegde exploitatie zich als volgt ontwikkelt (tabel 1.5).

Het effect van het exploitatietekort over 2018 en 2019 is een afnemend eigen vermogen. In 2020 herstelt het resultaat zich en neemt het eigen vermogen weer toe. Dit wordt zichtbaar in de samengevoegde meerjaren-balans 2018-2022 (tabel 1.7).

De liquiditeitsontwikkeling is uitgewerkt in een kasstroomoverzicht op hoofdlijnen. Met name de ontwikkeling van de investeringen laten een verbetering van de kasstroom uit investeringsactiviteiten zien, wat tot gevolgen heeft dat liquide middelen verbeteren.

TABEL 1.5
Samengevoegde exploitatiebegroting 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rijksbijdragen	95.518	99.521	99.608	100.432	103.087	105.129
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.427	1.524	1.467	1.228	1.102	1.102
Overige baten	9.766	10.928	6.754	6.222	6.228	6.392
Totaal baten	106.711	111.973	107.829	107.883	110.417	112.623
Personeelslasten	82.542	88.431	88.652	88.246	90.391	91.971
Afschrijvingen	2.337	2.387	2.419	2.272	2.123	1.734
Huisvestingslasten	5.965	6.503	6.299	6.121	5.731	5.630
Overige lasten	15.064	15.018	10.678	10.422	10.091	10.328
Totaal lasten	105.909	112.339	108.048	107.061	108.335	109.663
Financiële baten en lasten	166	-199	8	8	8	8
EXPLOITATIERESULTAAT	968	-565	-210	830	2.089	2.968

TABEL 1.6
Begrote personele formatie 2018-2022

FUNCTIECATEGORIE	2018	2019	2020	2021	2022
DIR	73,70	74,74	72,60	71,80	71,13
OP	704,46	727,58	712,71	730,35	738,28
OOP	286,71	302,16	283,10	278,80	275,40
Student		3,20	1,80	1,80	1,80
Totaal	1064,87	1107,68	1070,21	1082,75	1086,61
Loonkosten formatie (EFJ 4.1.1)	83.450.578	85.279.409	84.601.387	86.692.601	88.545.547
Kosten Inhuur	2.016.077	1.323.216	1.110.004	1.087.000	930.500
Totale lasten	85.466.655	86.602.625	85.711.391	87.779.601	89.476.047

TABEL 1.7

Begrote geconsolideerde meerjarenbalans 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Activa</i>						
Materiele vaste activa	18.748	18.388	19.339	18.124	16.432	14.845
Financiele vaste activa	7.575	7.586	7.586	7.586	7.586	7.586
Vaste activa	26.323	25.973	26.924	25.710	24.018	22.431
Vorderingen	4.181	4.156	4.207	3.599	2.862	2.340
Effecten	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	12.657	18.264	12.580	14.702	18.493	22.615
Vlottende activa	16.838	22.420	16.787	18.302	21.355	24.955
TOTAAL ACTIVA	43.161	48.394	43.711	44.012	45.373	47.386
<i>Passiva</i>						
Algemene reserve	19.513	19.087	18.877	19.707	21.797	21.799
Bestemmingsreserve	8.631	10.050	10.273	10.402	10.464	10.082
Bestemmingsreserve	630	587	587	587	587	587
Bestemmingsreserve	14.386	18.671	13.974	13.316	12.526	14.919
TOTAAL PASSIVA	43.161	48.394	43.710	44.012	45.373	47.387

TABEL 1.8

Begrote samengevoegde kasstroomoverzicht 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.416	3.217	4.258	4.327
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-3.370	-1.058	-431	-147
Kasstroom uit financierings activiteiten	-36	-36	-36	-59
Mutatie liquide middelen	-990	2.123	3.791	4.121
Beginstand 1 januari	13.569	12.580	14.702	18.493
eindstand 31 december	12.580	14.702	18.493	22.615

1.5

Huisvesting

De huisvestingsportefeuille van de Willibrord Stichting kent een forse opgave om voorbereid te zijn op de toekomst en blijvend aan te sluiten op de onderwijsvisie. Het jaar 2018 stond in het teken om deze ambitie verder te onderzoeken en vorm te geven. De grote verscheidenheid aan onderwijsvoorzieningen kent ook een grote verscheidenheid aan behoeften. De opgaven kunnen worden geïnitieerd vanuit onderwijskundige, functionele en/of technische aanpassingen. Maar ook groei en krimp van leerlingenaantallen hebben een grote impact op de huisvestingsvoorzieningen.

Basisprincipes onderwijshuisvesting

De Willibrord Stichting richt de huisvestingsportefeuille in aan de hand van een aantal principes:

- Kinderen moeten dicht bij huis naar school kunnen gaan. Daarom zet de stichting in op adequate spreiding van onderwijsvoorzieningen over de gemeenten waarin de scholen zijn gehuisvest.
- Schoolgebouwen moeten inspirerende en uitdagende plekken zijn waar kinderen samen kunnen komen om te leren en zich te ontwikkelen.
- De stichting stuurt op huisvesting van brede schoolvoorzieningen, zodat leerlingen zich in de onderbouw kunnen oriënteren op hun leerweg en zich in

doorlopende leerlijn kunnen ontwikkelen. Daarbij hoort ook passend onderwijs. De stichting oriënteert zich op het verbreden van de brede schoolvoorziening naar een doorlopende leerlijn van 0-18 jaar.

- Bij vervanging van schoolgebouwen wordt er gestuurd op toekomstbestendigheid door de gebouwen flexibel (10%) en duurzaam (bijna energieneutraal) te ontwerpen.

Groei en krimp tegelijk

De stad Utrecht laat op basis van de gemeentelijke prognose tot 2035 een leerlingengroei zien voor het voortgezet onderwijs. Deze groei gaat sneller dan eerder voorzien, waardoor er grote druk komt te liggen op de capaciteit van de onderwijsvoorzieningen in de stad Utrecht. De buurgemeenten hebben te maken met stabilisatie of krimp van het aantal leerlingen. Deels kunnen zij de groei van de stad Utrecht opvangen, deels zullen zij op termijn mogelijk te maken krijgen met een vermindering van het aantal leerlingen. Voor de opvang van het geprognosticeerde leerlingenaantal is voor de gemeente Utrecht een groeiplan opgesteld dat in nader overleg met schooldirecties, schoolbesturen en de gemeente aangepast wordt.

Hierin is voorzien in twee nieuwe onderwijsvoorzieningen voor de Willibrord Stichting. Eén in de wijk Noord-Oost van Utrecht en één in West Utrecht (Leidsche Rijn). Voor de Willibrordscholen in de buurgemeenten zijn op basis van de prognoses de plannen herzien. Deze plannen samen, de meerjarenhuisvestingsplannen, de meerjareninvesteringsplannen

en de meerjarenonderhoudsplannen vormen samen het uitgangspunt voor het strategisch huisvestingsplan voor de Willibrord Stichting in 2019.

De capaciteit van de schoolgebouwen biedt ruimte aan 12.499 leerlingen. Ten opzichte van de getelde leerlingen op teldatum 1-10-2018 komt de Willibrord Stichting 6% ruimte tekort. In totaal leveren 10 van de 17 schoolgebouwen huisvestingsproblemen op. Hieronder worden de huisvestingsproblemen en de uitstaande acties om de problemen op te heffen per school toegelicht. De verwachting is dat met het nemen van deze maatregelen het tekort op 1-10-2019 is teruggebracht naar circa 3% ruimtegebrek. Met de gemeente Utrecht is frequent overleg inzake deze problematiek. De uitkomst daarvan wordt in het voorjaar 2019 vastgelegd.

Amadeus Lyceum

Om de groei van de school in schooljaar 2018-2019 op te kunnen vangen heeft het Amadeus College in de zomer van 2018 een uitbreiding met 6 lokalen gekregen, uitgevoerd door de gemeente Utrecht. Om voor het schooljaar 2019-2020 een zelfde leerlingaantal aan te kunnen nemen als in schooljaar 2018-2019 dient de capaciteit van het Amadeus Lyceum verder vergroot te worden. Deze mogelijke groei was niet voorzien in de groeiplannen van de gemeente Utrecht. Eind 2018 is met de gemeente onderzoek gestart naar verschillende huisvestingmogelijkheden voor het schooljaar 2019-2020. De eerder genoemde groei behoeft van Utrecht West (Leidsche Rijn) wordt vooralsnog gezien als een mogelijke dependance van het Amadeus

Lyceum en krijgt in de tweede fase van het groeiplan voortgezet onderwijs (na 2025) invulling.

St-Gregorius College

Het St-Gregorius College is met 300 leerlingen opgenomen in de groeiopgave voortgezet onderwijs. Uit onderzoek (eind 2017) blijkt dat de groei van het St-Gregorius College niet op te vangen is op de huidige locaties. Daarop is, in overleg met de gemeente Utrecht, besloten om de school na het vertrek van het Globe College deels te verplaatsen naar het gebouw "Nieuw Welgelegen". Het vertrek van het St-Gregorius College uit de locatie aan de Nobeldwarsstraat is daarbij het uitgangspunt. De Van Asch van Wijckskade maakt nog onderdeel uit van het mogelijke oplossingsscenario. Het onderzoek heeft vertraging opgelopen omdat er slechts een beperkt aantal oplossingsrichtingen zijn. Het is de wens om de verplaatsing binnen een jaar na het vertrek van het Globe College gerealiseerd te hebben.

St. Bonifatiuscollege

De planvoorbereiding voor technische verbetermaatregelen van het hoofdgebouw van het St. Bonifatiuscollege in het kader van het meerjarenonderwijshuisvestingsplan zijn bijna afgerond. Hier maakt ook de uitbreiding in het kader van het groeiplan voortgezet onderwijs deel van uit. Naar verwachting komt er in het tweede kwartaal van 2019 een startbesluit om te starten met de bouwwerkzaamheden eind 2019.

Globe College

Met de gemeente is overeenstemming bereikt over de omvang, investering en planvorming voor de beoogde nieuwbouw voor het Globe College op de twee toegewezen locaties aan de Marco Pololaan en de Bonte Koelaan. De school wordt gebouwd voor een omvang van 800 leerlingen, waarmee ook de Utrechtse leerlingen afkomstig van het Anna van Rijn College kunnen worden gehuisvest. Omdat het Anna van Rijn College is genoodzaakt om bedrijfseconomische redenen de vmbo-leerlingen elders te huisvesten zijn hierover bestuurlijke afspraken gemaakt tussen de Willibrord Stichting en het Anna van Rijn College in Nieuwegein. De leerlingen van het Anna van Rijn College worden vanaf schooljaar 2019-2020 door het Globe College opgenomen. Het plan voor de nieuwbouw wordt verder voorbereid zodat in 2020 gestart kan worden met de bouw. De oplevering staat voor 2021 gepland.

Christelijk Gymnasium

Uit onderzoek is gebleken dat de capaciteit van de gemeentelijke huisvesting van het Christelijk Gymnasium niet voldoende is voor de circa 970 leerlingen. In 2018 is gestart met het inventariseren van de functionele behoefte om nog beter aan te sluiten bij het onderwijsconcept. Verdere planvoorbereiding wordt eind 2019 gestart. Een mogelijke uitbreiding of inbreiding zal in 2020 worden uitgevoerd.

Broeckland College

Het Broeckland College in Breukelen komt in aanmerking voor uitbreiding, maar het huidige schoolgebouw is de technische levensduur voorbij. Uit onderzoek van de

gemeente komen vier scenario's naar voren. Daarbij kiest de gemeente niet in eerste instantie voor het scenario complete nieuwbouw. Met de gemeente Stichtse Vecht is afgesproken dat in eerste instantie renovatie met een deel nieuwbouw verder onderzocht wordt. Indien de uitkomst van dit onderzoek aanleiding geeft om het scenario renovatie met uitbreiding te herzien dan zullen daar nieuwe en aanvullende afspraken voor gemaakt worden met de gemeente.

Oosterlicht College Vianen

De bouwwerkzaamheden van de herinrichting en de uitbreiding van het Oosterlicht College Vianen zijn in het tweede kwartaal van 2018 gestart. Door onvoorziene omstandigheden hebben de werkzaamheden vertraging opgelopen zodat de oplevering pas in 2019 wordt voorzien.

Praktijkschool de Baanbreker

Vanaf de zomer 2018 is Praktijkschool de Baanbreker in IJsselstein ondergebracht bij de Willibrord Stichting. Eind 2018 zijn er verkennende gesprekken gestart over de huisvestingsbehoefte van de school en de benodigde technische aanpassingen aan de huisvesting.

1.6

Identiteit

De scholen van PCOU Willibrord zijn ontstaan in de protestants-christelijke of de katholieke traditie. Hierdoor laten we ons inspireren. We vinden het belangrijk om bezielde verhalen en inspirerende voorbeelden te delen en samen te vieren. De manier waarop scholen invulling geven aan hun identiteit verschilt.

Identiteit gaat over belangrijke levensvragen als: wie ben ik, waar kom ik vandaan, wat is de zin van het leven, is er meer tussen hemel en aarde? Vragen die zichtbaar en tastbaar worden in woord en beeld, kunst en cultuur, waarden en normen. Scholen hanteren uiteenlopende methoden om identiteitsontwikkeling en burgerschap bij leerlingen te stimuleren. Hieronder een impressie van hoe scholen hier op uiteenlopende manieren vorm en inhoud aan geven, mede in relatie tot hun eigen context.

- **Be a Nelson** - Een aantal scholen is actief in het project 'Be a Nelson'. Dat project gaat over het verbinden van talenten. Op de eigen school, in de omgeving en ver buiten de eigen buurt. Be a Nelson maakt de wereld daadwerkelijk mooier en leefbaarder.
- **De Vreedzame School** - De Vreedzame School is een programma voor basis-scholen voor sociale competentie en democratisch burgerschap.

Het beschouwt de klas en de school als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen en waarin kinderen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap, en staan open voor de verschillen tussen mensen.

- **UNESCO-school** - Een UNESCO-school maakt deel uit van een wereldwijd netwerk met zo'n 10.000 scholen. Internationale verbondenheid, verdraagzaamheid en solidariteit zijn de belangrijkste doelstellingen, uitgewerkt in vier UNESCO-thema's: vrede en mensenrechten, intercultureel leren, wereldburgerschap, duurzaamheid. Scholen kiezen drie van deze vier thema's en laten die aansluiten bij hun profiel.
- **Reis naar Taizé** - Sinds 1990 organiseert het Bonifatius College in Utrecht (ook een UNESCO-school) jaarlijks een reis naar de internationale broedergemeenschap van Taizé waar duizenden jongeren uit de gehele wereld bijeenkomen om gedurende een week of langer samen, te (be)leven, te praten en kennis te maken met inzichten, culturen, godsdienstbelevingen uit andere culturen.
- **Passie-wandeltocht** - De identiteitscommissie van het St-Gregoriuscollege stimuleert onder andere invulling van de Vredesweek: in samenwerking met PAX is er een ontmoeting met Syrische vluchtelingen; een wandeling door Utrecht in de Stille Week van middag tot middernacht om met eigen ogen te zien hoe mensen zich inzetten voor kwetsbare groepen.
- **Kerst- en paasvieringen** - De meeste scholen besteden expliciet aandacht aan het vieren van de twee grote christelijke

feestdagen: kerst en Pasen. Een deel van de scholen doet dat samen met de ouders van leerlingen.

- **Medewerkers** leren samen en inspireren elkaar tijdens professionaliseringsactiviteiten over identiteit en burgerschap, die vanuit de PCOU Willibrord Academie plaatsvinden. Ook in 2018 zijn er filmvoorstellingen georganiseerd als startpunt voor het gesprek over burgerschap, onderwijs en identiteit. Ruim 150 medewerkers namen hieraan deel.

Naast deze initiatieven hanteren de meeste scholen voor primair onderwijs van stichting PCOU een methode voor godsdienstige en levensbeschouwelijke vorming.

In vrijwel alle scholen voor voortgezet

onderwijs van de Willibrord Stichting is levensbeschouwing een vak. Elke school vult dit op een eigen manier in, al dan niet met methodisch lesmateriaal.

In 2018 is in samenspraak met de raad van toezicht een start gemaakt met het een proces dat in 2019 moet resulteren in een hernieuwd stichtingsbreed beleidskader levensbeschouwelijke identiteit. Aan de hand van het kader kunnen scholen zichtbaar maken hoe zij in hun eigen specifieke context vorm geven aan de gemeenschappelijke identiteit. Gegeven de decentrale besturingsfilosofie is het kader vooral bedoeld als uitnodiging aan de scholen om te laten zien hoe zij vorm geven aan de gemeenschappelijke identiteit.

Onze scholen staan open voor leerlingen van iedere levensbeschouwelijke achtergrond

Van belang is dat kinderen zichzelf én de ander leren kennen, zodat ze elkaar begrijpen en respecteren. De dialoog staat voorop, vanuit onze overtuiging dat wat ons onderling bindt, veel groter is dan wat ons scheidt

1.7

Klachtenregeling en regeling voor bezwaar en beroep

De klachtenregeling van de Willibrord Stichting is vooral bedoeld voor medewerkers, ouders en leerlingen. Bij een verschil van mening, conflict of een onplezierige gebeurtenis komen de betrokkenen er over het algemeen met elkaar uit. Soms lukt dat niet en leidt een gebeurtenis tot een officiële klacht. Op die situatie is de klachtenregeling van toepassing. De regeling biedt mogelijkheden voor het indienen van een klacht bij de schoolleider, het college van bestuur of de Landelijke Klachtencommissie.

Externe vertrouwenspersonen

De externe vertrouwenspersoon is een objectieve deskundige van buiten de organisatie, die medewerkers, ouders en leerlingen kan begeleiden bij het wegnemen van een klacht. Ook kan de externe vertrouwenspersoon betrokkenen in allerlei situaties adviseren. PCOU Willibrord kent twee externe vertrouwenspersonen: mevrouw A. Aantjes en de heer W. van Es. Zij hebben in 2018 gezamenlijk in acht gevallen (bij een

medewerker) een adviserende en/of begeleidende rol vervuld. De geboden ondersteuning varieerde van een eenmalig contact tot meer intensieve begeleiding bij het wegnemen van een klacht.

TABEL 1.9

Overzicht van klachten, bezwaren en beroepen, tenzij anders vermeld ingediend bij het College van Bestuur

INDIENER(S)	BESCHRIJVING	AFHANDELING
Ouders	Bezwaar tegen besluit tot verwijdering	Bezwaar ongegrond verklaard
Ouders	Klacht inzake overgangsbesluit, communicatie daarover en geboden begeleiding	Klacht op één onderdeel gegrond, voor het overige ongegrond verklaard.

1.8

Namen en adresgegevens

Willibrord Stichting

Postbus 9419
3506 GK Utrecht
BEZOEKADRES Kaap Hoorndreef 66, Utrecht
TEL. 030-272 31 23 – FAX 030-272 34 69
info@pcouwillibrord.nl
www.pcouwillibrord.nl

Stichting Steunfonds Christelijk Voortgezet Onderwijs te Utrecht

Postbus 9419
3506 GK Utrecht
BEZOEKADRES Kaap Hoorndreef 66, Utrecht
TEL. 030-272 31 23 – FAX 030-272 34 69

Raad van toezicht

Dhr. J.J.M. (Hans) Helgers (voorzitter,
tot 1 augustus 2018)
Mw. Dr. J.J. (Joyce) Sylvester (lid tot 1 augustus
2018, voorzitter vanaf 1 augustus 2018)
Mw. Mr. E. (Elena) Kalthoff-Seferiadis
(tot 1 december 2018)
Mw. A.M.E. Kil-Albersen (van 1 januari tot
1 september 2018)
Mw. Mr. F. (Fatma) Koser Kaya (tot 5 juli 2018)
Dhr. drs. Ph.F.M. (Philippe) Raets
Dhr. drs. E.J. (Ernst) Vissers Msc

College van bestuur

Dhr. drs. Ir. M.A. (Marc) Mittelmeijer RI
(voorzitter)
Dhr. drs. M.M. (Micha) van Akkeren RC
(lid a.i. tot 16 juli 2018)
Mw. drs. F.M. (Fawzia) Nasrullah (lid vanaf
1 oktober 2018)

Service en advies

Postbus 9419
3506 GK Utrecht
BEZOEKADRES Kaap Hoorndreef 66, Utrecht
TEL. 030-272 31 23 – FAX 030-272 34 69
info@pcouwillibrord.nl
www.pcouwillibrord.nl
DIRECTEUR dhr. drs. J.F. (Frans) Durian

SCHOLEN

Amadeus Lyceum

www.amadeuslyceum.nl
RECTOR dhr. C.F.M. (Carel) Konings

Broeckland College

www.broeckland.nl
DIRECTEUR dhr. J.J. (Jan) Molenaar
(tot 1 augustus 2018)
Dhr. drs. G. (Guido) van Hoek
(waarnemend vanaf
1 augustus 2018)

Christelijk Gymnasium

www.cgu.nl
RECTOR mw. drs. R. (Rosanne) Bekker
(tot 1 oktober 2018)
mw. I. (Ilse) van Eekelen
(interim vanaf 1 oktober 2018)

St-Gregorius College

www.gregorius.nl
RECTOR mw. drs. N.M. (Nynke) Gerritsma

Globe College

www.globecollege.nl
DIRECTEUR dhr. F.G.M. (Frank) Corneth

Gerrit Rietveld College

www.gerritrietveldcollege.nl
RECTOR mw. drs. Y. (Yolanda) Petermeijer

Kranenburg Praktijkonderwijs

www.pro-kranenburg.nl
DIRECTEUR mw. H.J.C.M. (Lenie) de Boer

Niftarlake College

www.niftarlake.nl
RECTOR drs. G. (Guido) van Hoek
(tot 1 augustus 2018)
drs. J.M.J.M. (Jos) van Deursen
(interim van 1 augustus 2018 tot
1 januari 2019)

Oosterlicht College

www.oosterlicht.nl
RECTOR dr. W. (Wouter) Abrahamse MSc

St. Bonifatiuscollege

www.boni.nl
RECTOR mw. Drs. C.G.A. (Tiny) Uijttewaai
(tot 1 februari 2018)
mw. drs. J.A.S.M. (Hanneke)
Schreuder (vanaf 1 februari 2018)

Praktijkschool De Baanbreker (vanaf 1 augustus 2018)

www.svp-debaanbreker.nl
DIRECTEUR dhr. F. (Frank) Cok

2 bericht van de raad van toezicht

Over de raad van toezicht

De raad van toezicht houdt toezicht op het beleid en het handelen van het college van bestuur en fungeert als adviseur en klankbord van het college van bestuur. De raad is tevens de werkgever van de bestuursleden. Binnen de raad van toezicht bestaan de auditcommissie en de remuneratiecommissie. De auditcommissie adviseert de raad van toezicht en het college van bestuur op het gebied van financiën, bedrijfsvoering en risicobeheersing en bereidt binnen haar taakgebied de besluitvorming van de raad van toezicht voor. De remuneratiecommissie adviseert de raad van toezicht over het te voeren personeelsbeleid voor de bestuursleden en bereidt de besluitvorming daarvoor. De raad van toezicht bereidt het instellen van een commissie onderwijs, kwaliteit en innovatie voor.

De stichting past de code goed onderwijsbestuur van de VO-raad toe.

Samenstelling raad van toezicht

De samenstelling van de raad van toezicht was in 2018 als volgt:

- Dhr. J.J.M. (Hans) Helgers (voorzitter/lid remuneratiecommissie) – teruggetreden op 1 augustus 2018
- Mw. mr. E. (Elena) Kalthoff-Seferiadis (voorzitter auditcommissie) – teruggetreden op 1 december 2018
- Mw. drs. A. (Annet) Kil-Albersen – teruggetreden op 1 september 2018
- Mw. mr. F. (Fatma) Koser Kaya – teruggetreden op 1 juli 2018
- Dhr. drs. Ph.F.M. (Philippe) Raets (lid auditcommissie)

- Mw. dr. J.J. (Joyce) Sylvester (vicevoorzitter; vanaf 1 augustus 2018 voorzitter/lid remuneratiecommissie)
- Dhr. drs. E.J. (Ernst) Vissers MSc (lid auditcommissie)

De heer Helgers en mevrouw Kalthoff-Seferiadis zijn teruggetreden vanwege het bereiken van de maximale benoemings termijn. Mevrouw Koser Kaya en mevrouw Kil-Albersen zijn teruggetreden omdat een nieuwe werkkring en functie niet verenigbaar bleken met het lidmaatschap van de raad van toezicht.

Medio 2018 is een procedure gestart voor de benoeming van nieuwe leden. Met ingang van 1 januari 2019 zijn drie nieuwe leden benoemd:

- Mw. ir. E. (Erica) Schaper MBA (op voordracht van de GMR PCOU)
- Mr. drs. K.A.M. (Stan) Topouzis (op voordracht van de GMR Willibrord)
- Dhr. Dr. S. (Sennay) Ghebreab

Samenstelling college van bestuur

De samenstelling van het college van bestuur was in 2018 als volgt:

- Dhr. drs. ir. M.A. (Marc) Mittelmeijer (voorzitter)
- Mw. drs. F.M. (Fawzia) Nasrullah (lid – sinds 1 oktober 2018)
- Dhr. drs. M.M. (Micha) van Akkeren RC (lid ad interim) – teruggetreden op 16 juli 2018

Vergaderingen/bijeenkomsten

- De raad van toezicht heeft zes keer vergaderd met het college van bestuur.
- Er zijn twee studiebijeenkomsten

gehouden van de raad van toezicht en het college van bestuur gezamenlijk. De onderwerpen waren onder meer de strategische visie van het college van bestuur en enkele thema's uit de strategiebrieven.

- De raad van toezicht heeft een zelfevaluatie gehouden.
- De raad van toezicht heeft twee maal vergaderd met de GMR. Onderwerpen van gesprek waren de samenwerking van de GMR met het college van bestuur en de ontwikkelingen binnen de stichting, zoals die vanuit het bestuur zijn ingezet. Over de bezoldiging van de bestuurders en het voldoen aan de WNT hebben bovendien een aantal ingelaste overleggen met de GMR plaatsgevonden.
- De raad van toezicht heeft gesproken met de Inspectie van het Onderwijs in het kader van het vierjaarlijks onderzoek bij Stichting PCOU.
- De auditcommissie van de raad van toezicht heeft zeven keer vergaderd met het college van bestuur.

Besproken onderwerpen

Onder meer de volgende onderwerpen zijn met het college van bestuur besproken.

- De bestuurlijke agenda 2018 – 2019 en de voortgang van de diverse thema's.
- De bestuursovereenkomst 2018, d.w.z. een aantal afspraken (te leveren prestaties en inspanningen) tussen het college van bestuur en de raad van toezicht.
- De levensbeschouwelijke identiteit van de stichting en de scholen.
- De strategiebrieven 2019 met de belangrijkste ontwikkelingen en het bijbehorende financiële kader.

- De gewenste juridische en bestuurlijke inrichting (vanwege maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen binnen stad en regio).
- De onderwijsresultaten en het vierjaarlijkse onderzoek van de Inspectie bij Stichting PCOU (voorjaar 2018).
- De kwaliteitszorg op bestuursniveau en op het niveau van de individuele scholen.
- De wervings- en benoemingsprocedure voor een lid van het college van bestuur en voor leden van de raad van toezicht.
- Actuele onderwerpen, zoals de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang, ontwikkelingen met betrekking tot integrale kindcentra en de ontwikkeling van de leerlingaantallen binnen de stichting en de scholen.
- Maatschappelijke vraagstukken zoals het programma 'Utrecht zijn we samen', het integriteitsbeleid (mede naar aanleiding van de #MeToo-discussie), het initiatief van de stadsschool en het armoedevraagstuk, diversiteit onder leraren in relatie tot diversiteit onder leerlingen, aspecten van de hedendaagse samenleving (zoals Zwarte Pietendiscussie en gezichtsbedekkende kleding) en de kosten voor kinderopvang en de toegankelijkheid voor ouders.
- Het voornemen tot samenvoeging van het onderwijs van Anna NEXT VMBO (Nieuwegein) en het Globe College, zodat een toekomstbestendige vmbo-school ontstaat in de regio Utrecht-Zuid/Nieuwegein.
- De stand van zaken van de huisvestingsdossiers, waaronder mogelijke risico's en het inspelen op de te verwachten groei van de leerlingaantallen.

- De financiële situatie, de bijbehorende plannings- en verantwoordingsdocumenten en het meerjaren financiële beleid.
- Het rapport van de accountantscontrole en de management letter 2017 van EY en de opvolging van de aanbevelingen uit de management letter.
- De kosten voor inhuur van externen.

Besluitvorming/goedkeuring

De raad van toezicht heeft goedkeuring gegeven aan de volgende door het college van bestuur te nemen besluiten:

- de juridische eigendomsoverdracht van:
 - het gebouw en perceel Afrikalaan 28 te Utrecht van de gemeente Utrecht aan Stichting PCOU;
 - het gebouw en perceel Ridderlaan 4 te Utrecht van de gemeente Utrecht aan Stichting PCOU.
- de vaststelling van het bestuurlijk en financieel jaarverslag 2017;
- de overdracht van de Koningin Emmaschool (Amersfoort) aan respectievelijk Stichting Meerkring (so-afdeling) en 's Heeren Loo onderwijs (vso-afdeling);
- de vaststelling (op 9 januari 2019) van de (geconsolideerde) begroting 2019 en meerjarenbegroting 2019-2022.

De raad van toezicht heeft goedkeuring verleend aan de vaststelling van de complexiteitspunten 2017 in het kader van de WNT.

De raad van toezicht heeft besloten tot:

- de benoeming van mw. dr. J.J. (Joyce Sylvester) tot voorzitter van de raad van toezicht;
- de benoeming van mw. drs. F.M. (Fawzia) Nasrullah tot lid van het college van bestuur met ingang van 1 oktober 2018;
- de herbenoeming van mw. mr. F. (Fatma Koser Kaya) tot lid van de raad van toezicht (tot en met 31 juli 2021);
- de herbenoeming van dhr. drs. M.M. (Micha) van Akkeren RC tot lid van het college van bestuur a.i. (tot en met 15 juli 2018);
- de benoeming van mw. mw. ir. E. (Erica) Schaper MBA, dhr. mr. drs. K.A.M. (Stan) Topouzis en dhr. dr. S. (Sennay) Ghebreab tot lid van de raad van toezicht met ingang van 1 januari 2019;
- de benoeming van EY als accountant voor de boekjaren 2018 tot en met 2020.

De raad van toezicht heeft met de accountants van EY de jaarrekening 2017 en het accountantsverslag 2017 besproken. De accountant heeft vastgesteld dat is voldaan aan de Wet Normering Topinkomens (WNT) en aan de Europese aanbestedingsregels.

Dr. Joyce Sylvester

Voorzitter raad van toezicht

A close-up photograph of a person's hands working on a piece of wood. The person is wearing a dark blue jacket over a red shirt with the number '67' and some text on it. They are using a wooden mallet to strike a metal chisel that is held against a piece of light-colored wood. The wood is resting on a workbench. The background is slightly blurred, showing more of the workbench and some tools.

3 bericht van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Over de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) van de Willibrord Stichting geeft het college van bestuur gefundeerd en weloverwogen advies over beleidszaken. Ook heeft de GMR instemmingsrecht op een aantal onderwerpen. Eind 2018 bestond de GMR uit elf personeelsleden en acht vertegenwoordigers van ouders en leerlingen, waaronder een leerling (drie vacatures). De GMR wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris.

Belangrijke ontwikkelingen in 2018

Overleg met het college van bestuur

Begin 2018 was de nieuwe voorzitter van het college van bestuur nog maar een paar maanden in functie. De GMR was in het najaar van 2017 akkoord met de benoeming van een interim-bestuurder ter ondersteuning van de voorzitter, mits begin 2018 een start zou worden gemaakt met de werving van een tweede bestuurder. Aan deze voorwaarde werd niet voldaan, zodat een verlenging van de termijn van de interim-bestuurder volgde en daarna nog een adviseurschap van diezelfde bestuurder. Leden van de GMR hadden een rol bij de benoeming van het tweede lid van het college van bestuur in de herfst van 2018. In de overlegvergadering kwam de strategische agenda van het college van bestuur regelmatig ter sprake. Ook het communicatiebeleid en de uitwerking van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) stonden op de agenda, evenals de faciliteitenregeling voor GMR-leden. Er was aandacht voor de verkenning van een

nieuwe juridische structuur voor PCOU Willibrord maar besluitvorming heeft daarover nog niet plaatsgevonden. Tijdens de studiemiddag van de GMR met het college van bestuur in het voorjaar van 2018 werd intensief aandacht besteed aan het proces van samenwerking tussen bestuur en medezeggenschap.

Overleg met raad van toezicht

De gesprekken van de GMR met de raad van toezicht betroffen onder andere de rolverdeling in de samenwerking tussen raad van toezicht, het college van bestuur en de GMR. Ook is er veel aandacht geweest voor de zorgvuldige toepassing van de Wet normering topinkomens (WNT) bij het vaststellen van de beloningen van de bestuurders in de afgelopen jaren. Aan het eind van 2018 is een nieuw lid van de raad van toezicht benoemd voor het expertisegedebiet financiën/bedrijfsvoering op voordracht van de GMR.

Begroting 2019

In de periode van oktober tot en met december 2018 heeft de GMR regelmatig overleg gehad over de begroting 2019. Dit heeft tot aanpassingen van de tekst geleid: er is onder andere duidelijk gemaakt dat er in 2019 slechts sprake zal zijn van een verkenning van de mogelijkheden van een integraal kindcentrum en nog geen besluitvorming.

In de begroting viel de stijging van de bovenscholse uitgaven op. De GMR heeft hier nadere vragen over gesteld. In dit verband vindt de GMR het bijvoorbeeld belangrijk dat het innovatiebudget voor de uitvoering van de strategische agenda vooral binnen de scholen wordt besteed en

dat overheveling van taken naar bovenscholse niveau leidt tot lastenverlichting voor de afzonderlijke scholen. Over de begrote kosten voor communicatie wil de GMR graag adviseren voordat verdere besluitvorming plaatsvindt.

Huishoudelijk reglement

Om de organisatie van de GMR te professionaliseren is vanaf 2017 gewerkt aan een vernieuwd huishoudelijk reglement. Een van de doelstellingen van dit reglement is om de werkwijze van de GMR effectiever te maken, bijvoorbeeld door het geven van volmachten. In 2018 is dit huishoudelijk reglement vastgesteld.

Uitwerkingsconvenant Globe College/Anna NEXT VMBO

De GMR heeft ingestemd met het uitwerkingsconvenant. In de bespreking zijn verhelderende opmerkingen gemaakt bij de regeling waarbij medewerkers van Anna NEXT VMBO bij het Globe College en/of andere scholen van Stichting Willibrord kunnen gaan werken.

Fusie met Praktijkschool de Baanbreker

Op aandringen van de GMR is gehoor gegeven aan het instemmingsrecht van de GMR met deze voorgenomen fusie. De GMR ziet de voordelen van een tweede school voor praktijkonderwijs binnen de stichting en hecht belang aan de positieve financiële positie en verwachtingen voor het leerlingenaantal van de Baanbreker. Het was in eerste instantie onduidelijk hoe een algemeen bijzondere school kan toetreden tot een scholenstichting met een christelijke

grondslag. De GMR heeft ingestemd met een statutenwijziging waarin een aparte paragraaf vermeldt dat het in stand houden van de Baanbreker ook tot de doelstellingen van de stichting hoort.

Passend Onderwijs

De GMR heeft uitgebreid met het bestuur over passend onderwijs gesproken. Hoofdvraag was hoe het passend onderwijs verbeterd kan worden voor kinderen die dreigen vast te lopen of die geen passende school dreigen te vinden. Het college van bestuur beschreef wat scholen nu doen voor passend onderwijs, maar de hoofdvraag werd daarmee voor de GMR nog onvoldoende onbeantwoord. Afgesproken is om passend onderwijs regelmatig op de agenda terug te laten komen.

Herziening protocollen/reglementen

Een aantal reglementen, statuten en protocollen, enerzijds bedoeld voor schoolleiders, anderzijds voor ouders, leerlingen en medezeggenschapsraden, moeten in het schooljaar 2018/2019 worden herzien. In 2018 is daar een start mee gemaakt. Een GMR-commissie heeft zich tot taak gesteld om feedback te geven op de conceptversies zodat de GMR positief kan adviseren over de definitieve versies. Voor een aantal documenten loopt dit proces door in de eerste helft van 2019.

4 samengevoegde jaarrekening

4.1

Samengevoegde balans per 31 december na resultaatbestemming

TABEL 4.1

ACTIVA	2018	2017
<i>Vaste activa</i>		
Materiële vaste activa	18.387.512	18.748.392
Financiële vaste activa	7.585.796	7.574.700
totaal vaste activa	25.973.308	26.323.092
<i>Vlottende activa</i>		
Vorderingen	4.156.266	4.181.190
Liquide middelen	18.264.234	12.656.631
Totaal vlottende activa	22.420.500	16.837.821
TOTAAL ACTIVA	48.393.809	43.160.913
<i>PASSIVA</i>		
Eigen vermogen	19.087.031	19.513.349
Voorzieningen	10.049.509	8.631.348
Langlopende schulden	586.700	630.400
Kortlopende schulden	18.670.569	14.385.816
TOTAAL PASSIVA	48.393.809	43.160.913

M.i.v. 1 januari 2018 worden de investeringssubsidies in mindering gebracht op de materiële vaste activa. Voorheen werden deze gepresenteerd onder de langlopende en kortlopende schulden. Ter vergelijking zijn de cijfers van 31 december 2017 hierop aangepast.

4.2

Samengevoegde staat van baten en lasten

TABEL 4.2

	REALISATIE 2018	BEGROTING 2018	REALISATIE 2017
<i>Baten</i>			
Rijksbijdragen	99.520.522	95.392.678	95.518.377
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.524.285	1.333.756	1.427.103
Overige baten	10.927.833	9.344.504	9.765.922
Totaal baten	111.972.641	106.070.938	106.711.403
<i>Lasten</i>			
Personeelslasten	88.431.025	84.237.961	82.542.390
Afschrijvingen	2.387.469	3.152.453	2.337.335
Huisvestingslasten	6.503.181	6.338.368	5.964.567
Overige lasten	15.017.781	12.799.530	15.064.357
Totaal lasten	112.339.456	106.528.312	105.908.650
SALDO BATEN EN LASTEN	-366.815	-457.374	802.753
Financiële baten	146.014	285.000	442.458
Financiële lasten	345.390	72.000	276.940
Financiële lasten	-199.375	213.000	165.518
RESULTAAT	-566.190	-244.374	968.271

M.i.v. 2018 worden de inhoudingen i.v.m. verrekening uitkeringslasten OC&W in mindering gebracht bij de personele lasten. Voorheen werden deze gepresenteerd onder de rijksbijdragen. Ter vergelijking zijn de cijfers van 2017 hierop aangepast.

TABEL 4.3

4.3

Samengevoegd kasstroomoverzicht

	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-366.815	802.753
<i>Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>		
Aanpassingen voor afschrijvingen	2.323.534	2.719.889
Aanpassingen voor waardeveranderingen	-292.491	58.446
Toename (afname) van voorzieningen	1.418.161	536.260
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat, totaal	3.449.204	3.314.595
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
Afname (toename) van effecten	0	519.735
Afname (toename) van kortlopende vorderingen	26.515	326.957
Toename (afname) van kortlopende schulden	4.284.753	-696.175
Veranderingen in werkkapitaal, totaal	4.311.268	150.517
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	7.393.657	4.267.865
Ontvangen interest	45.274	103.552
Betaalde interest	52.899	56.675
Mutaties overige financiële vaste activa	99.150	110.904
	91.525	157.782
TOTAAL KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	7.485.182	4.425.646
<i>Kasstromen uit investeringsactiviteiten</i>		
Investerings in materiële vaste activa	-1.909.499	-2.418.274
Desinvesterings in materiële vaste activa	70.212	90.235
Overige mutaties materiële vaste activa	-123.366	
Toename (afname) overige financiële vaste activa	-11.097	1.544.824
TOTAAL KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	-1.973.750	-783.215
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
Aflossing langlopende schulden (-/-)	-43.700	-43.700
Mutatie langlopende overlopende passiva	0	19.702
TOTAAL KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN	-43.700	-23.998
Overige balansmutaties	139.872	0
Toename (afname) van liquide middelen	5.607.603	3.618.433
Beginstand 1 januari	12.656.631	9.038.198
Eindstand 31 december	18.264.234	12.656.631
MUTATIES	5.607.604	3.618.433

4.4

Toelichting op de samengevoegde jaarrekening

4.4.1

Grondslagen samengevoegde jaarrekening

Activiteiten

De stichting heeft haar zetel in de gemeente Utrecht, kamer van koophandelnummer 810716203.

De kernactiviteit van de stichting is het bieden van 'goed onderwijs' waarbij leerlingen zodanig kunnen leren, dat ze bij het verlaten van de school een toekomst hebben.

Algemene grondslagen

Deze jaarrekening is opgesteld 4 juli 2019 uitgaande van een verslaggevingsperiode gelijk aan het kalenderjaar 2018.

De jaarrekening is opgesteld op basis van de grondslagen zoals opgenomen in boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de adviezen van de Raad van de Jaarverslaggeving zoals vastgelegd in de Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs (RJ 660). In de jaarrekening zijn grondslagen gehanteerd voor:

- de waardering van activa en passiva;
- resultaatbepaling;
- samenvoeging.

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen terugvloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Het exploitatiesaldo is op basis van de bestemming van het exploitatiesaldo in het eigen vermogen verwerkt.

Activa en passiva of baten en lasten worden niet gesaldeerd voor zover deze in afzonderlijke posten dienen te worden vermeld.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar en zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Schattingswijzigingen

De geplande verhuizing van het Globe College is opnieuw uitgesteld; nu tot 1 september 2019. In verband hiermee is de verwachte economische levensduur van de gebouwgebonden activa inmiddels ook aangepast naar 1 september 2019. De afschrijvingen (ad € 95.924) in 2018 zijn opgenomen op basis van deze verlengde levensduur. Service en Advies zal waarschijnlijk medio 2019 verhuizen naar een andere locatie. In verband met deze verhuizing worden ook de gebouwgebonden activa van het bedrijfsbureau versneld afgeschreven.

Grondslagen voor de samenvoeging

De samengevoegde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de organisatie en andere rechtspersonen waarop overheersende zeggenschap wordt uitgeoefend en waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De samenvoeging vindt plaats op basis van de integrale consolidatie methode. Van samenvoeging of consolidatieplicht zijn vrijgesteld rechtspersonen waarvan het balanstotaal minder is dan 5% van het enkelvoudig balanstotaal. In de

samenvoegde jaarrekening zijn, naast de financiële gegevens van de Willibrord Stichting, tevens de financiële gegevens van Stichting Steunfonds Christelijk Voortgezet Onderwijs betrokken. In de samengevoegde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd.

Financiële instrumenten

In de normale bedrijfsuitoefening wordt door de stichting gebruik gemaakt van diverse financiële instrumenten.

De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, effecten, leningen, crediteuren en overige kortlopende schulden.

De in de balans verantwoorde financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente-instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Grondslagen voor de waardering activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs (zijnde de verkrijgingsprijs en/of vervaardigingsprijs) verminderd met afschrijvingen, bepaald op basis van de geschatte gebruiksduur.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen voor gebouwen en terreinen zijn:

- nieuwbouw: 40 jaar.
- uitbreiding en renovatie: 20 jaar.
- kleine verbouwingen: 10 jaar.
- noodlokalen: 5 jaar.

De gebouwen worden lineair afgeschreven.

De afschrijvingstermijnen voor de inventaris en apparatuur zijn:

- netwerkbekabeling: 15 jaar,
- digiborden borddeel: 6 jaar,
- computers, beamer digibord en overige automatiseringsmiddelen: 4 jaar,
- leermethoden/leermiddelen: 8 of 15 jaar (afhankelijk van de levensduur),
- meubilair: 5 of 15 jaar (afhankelijk van de levensduur).

Inventaris en apparatuur worden lineair afgeschreven.

De afschrijvingstermijnen voor de overige materiële vaste activa zijn:

- overige inventaris en apparatuur: 5 of 15 jaar (afhankelijk van de levensduur).

De Willibrord Stichting heeft geen gebouwen in volledig eigendom. Op grond wordt niet afgeschreven.

Indien de verwachting omtrent de gebruiksduur in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord.

Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding of wanneer geen toekomstige prestatie-eenheden van het gebruik of de vervreemding worden verwacht. De bate of last die

voortvloeit uit de desinvestering wordt in de staat van baten en lasten verwerkt. Voor de toekomstige lasten van onderhoud en herstel aan de gebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd.

Vanaf 1 januari 2018 is voor de Willibrord stichting gekozen voor eenzelfde verwerking van de investeringssubsidies als bij de Stichting PCOU. Tot en met 2017 werden deze subsidies verwerkt onder post langlopende schulden en onder de kortlopende schulden inzake de in het aankomende jaar vrij te vallen deel en aan de passiva zijde van de balans gepresenteerd. Per 1-1-2018 is de werkwijze van PCOU gevolgd en worden de investeringssubsidies in mindering gebracht op de materiële vaste activa en aan de activazijde van de balans gepresenteerd. Door de werkwijze van PCOU te hanteren volgt er een presentatiewijziging van de balans van Willibrord Stichting. Ten behoeve van de vergelijkende cijfers zijn de wijzigingen in de beginbalans van 2018 als volgt doorgevoerd, de materiële vaste activa zijn verminderd met circa € 6,1 miljoen, de langlopende schulden zijn verminderd met circa € 5,64 miljoen en de kortlopende schulden zijn verminderd met circa € 0,46 miljoen. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een verkorting van de balans. Omdat het hier gaat om een herindeling van de balans en het slechts impact heeft op de voornoemde balansposten zal zowel voor het verslagjaar 2017 als ook in de toekomstige verslagjaren dit geen impact hebben op het resultaat en het eigen vermogen.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten zijn beleggingen op lange termijn en worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde. Per balansdatum worden de effecten, zijnde aandelen en obligaties, gewaardeerd tegen de marktwaarde (genoteerde marktprijzen). Transactiekosten en ongerealiseerde koersresultaten worden direct in het resultaat verwerkt.

Ontvangen dividend wordt ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Het kortlopende deel van de financiële vaste activa wordt opgenomen onder de vlottende activa in de post 'Effecten'. De waardering van deze post is gelijk aan de waardering van de financiële vaste activa. De aard van de beleggingen is in overeenstemming met het treasurystatuut en voldoet ten aanzien van de publieke middelen aan de ter zake geldende voorschriften van het Ministerie van OCW.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde voor de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. Indien noodzakelijk wordt op de vorderingen een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas- en kasequivalenten met een looptijd van minder dan 12 maanden. Tenzij anders aangegeven staan deze geheel ter vrije beschikking van de stichting

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen wordt opgenomen de algemene reserve en bestemmingsreserves. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Voorts is binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt naar publieke en private middelen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden in de balans opgenomen als zij aan de voorwaarden voldoen dat deze verplichtingen per balansdatum in rechte of feitelijk afdwingbaar zijn, voor de afwikkeling van deze verplichting een uitstroom van middelen waarschijnlijk is en dat van de omvang van de verplichting een betrouwbare inschatting gemaakt kan worden. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de geschatte omvang van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om verplichtingen en verliezen af te wikkelen – dit is de nominale waarde.

sociaal beleid

De voorziening sociaal beleid is gevormd op basis van de verwachte uitgaven voor ontslaguitkering in de jaren opvolgend op het verslagjaar.

verlofsparen en sabbatical leave

Onder verlofsparen en sabbatical leave zijn de voorzieningen 'levensfasebewust personeelsbeleid' en 'spaarverlof' opgenomen.

De voorziening levensfasebewust personeelsbeleid is gevormd op basis van te verwachte toekomstige uitgaven die samenhangen met individueel keuzen welke medewerkers kunnen maken die passen binnen de levensfase en die de persoonlijke situatie en de duurzame inzetbaarheid vergroten (conform cao VO).

De voorziening spaarverlof is gevormd voor de personeelsleden van de Willibrord Stichting die gebruik maken van het recht om verlof te sparen en die op een tijdstip na de balansdatum op te nemen. De voorziening wordt berekend door het aantal uren te vermenigvuldigen met de GPL (cao 2008-2010) per functiecategorie.

eigen risico WGA

De voorziening Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) voorziening is gevormd voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot doorbetaling van de lonen en salarissen (inclusief werkgeverslasten) van naar verwachting voor langere tijd gedeeltelijk arbeidsongeschikt personeel.

jubileumvoorziening

De voorziening Jubileumkosten is berekend op basis van de datum indiensttreding bij Willibrord en de verwachte toekomstige uitgaven, waarbij rekening gehouden wordt met een kans op voortijdig vertrek en leeftijd van de medewerkers.

werkloosheidsbijdragen

In de voorziening werkloosheidsbijdragen zijn opgenomen de te verwachte toekomstige uitgaven voortvloeiende uit de werkloosheidswet (WW) en Werkloosheidsregeling onderwijspersoneel voortgezet onderwijs (WOVO).

voorziening groot onderhoud

Bij de voorziening Groot onderhoud zijn de lasten van toekomstig preventief onderhoud berekend op basis van de in 2018 uitgevoerde schouwen van de gebouwen en daaruit voortvloeiend het meerjarenonderhoudsplan. en worden dotaties en onttrekkingen respectievelijk ten gunste en ten laste van de voorziening gebracht.

Langlopende en kortlopende schulden

Langlopende schulden hebben een looptijd van langer dan 12 maanden, kortlopende schulden hebben een looptijd van maximaal 12 maanden. Langlopende en kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van een pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan het

personeel op pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van de leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als er sprake zou zijn van een toegezegde bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basis premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de pensioenbetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelslasten wanneer deze verschuldigd zijn.

Leasing

De beoordeling of een overeenkomst een 'leasing' is, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract. Het contract wordt aangemerkt als leaseovereenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat.

Verplichtingen met betrekking tot operationele leasing worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract. De verplichtingen vanaf 2017 voor zover materieel, zijn opgenomen onder de niet in de balans opgenomen regelingen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Overheidssubsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord. Geoormerkte subsidies worden toegerekend aan het jaar waarin de hieraan gerelateerde kosten zijn verantwoord; nog niet bestede gelden worden als vooruit ontvangen subsidie op de balans opgenomen.

Exploitatiesubsidies worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Uitzondering hierop zijn de subsidies welke betrekking hebben op een specifiek doel. Subsidies met een specifiek doel worden als baten verwerkt in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten zijn gemaakt, het waarschijnlijk is dat deze nog worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen. Reeds ontvangen subsidiebedragen met een specifiek doel waar in het boekjaar nog geen lasten tegenover staan, worden als vooruit ontvangen bedragen onder de kortlopende schulden opgenomen.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt overeenkomstig de in de RJ 660 aangereikte vereenvoudiging in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrage-regeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremie's in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

De beleidsdekkingsgraad van de pensioenuitvoerder waar de regeling is ondergebracht (het ABP) bedraagt 103,8 % per 31 december 2018. De werkelijke dekkingsgraad op 31 december 2018 was 97,0%.

TABEL 4.4

STATUTAIRE NAAM	JURIDISCHE VORM 2018	STATUTAIRE ZETEL	GECONSOLIDEERD JA/NEE	ACTIVITEIT
Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Utrecht	Stichting	Utrecht	Nee	Overige

Er hebben in 2018 geen transacties at arms length plaatsgevonden met de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Utrecht

TABEL 4.5

Materiële vaste activa

	AANSCHAFPRIJS 1-1-2018	AFSCHRIJVING CUMULATIEF 1-1-2018	BOEKWAARDE 1-1-2018	INVESTERINGEN	DESINVESTERINGEN	AFSCHRIJVINGEN	OVERIGE MUTATIES	AANSCHAFPRIJS 31-12-2018	AFSCHRIJVING CUMULATIEF 31-12-2018	BOEKWAARDE 31-12-2018
Vaste activa										
<i>Materiële vaste activa</i>										
Gebouwen en verbouwingen	20.975.497	9.266.363	11.709.134	236.704	11.343	699.044	0	21.194.068	9.958.616	11.235.452
Inventaris en apparatuur	16.029.910	9.633.572	6.396.338	1.664.097	56.609	1.567.806	117.250	17.376.208	10.822.938	6.553.270
Inventaris en apparatuur	894.947	252.027	642.919	8.698	2.261	56.684	6.117	957.397	358.608	598.790
Materiële vaste activa	37.900.353	19.151.961	18.748.392	1.909.499	70.212	2.323.534	123.366	39.527.673	21.140.161	18.387.512
<i>Uitsplitsing</i>										
ICT	7.427.083	4.686.361	2.740.722	946.873	11.304	1.075.847	23.662	8.178.549	5.554.443	2.624.106
leermiddelen	978.697	607.052	371.645	112.797	0	82.077	360	1.124.320	721.594	402.726
meubilair	7.624.129	4.340.159	3.283.971	604.427	45.305	409.882	93.228	8.073.339	4.546.901	3.526.439
Inventaris en apparatuur	16.029.910	9.633.572	6.396.338	1.664.097	56.609	1.567.806	117.250	17.376.208	10.822.938	6.553.270

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangen en betaalde rente, evenals ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Overzicht verbonden partijen

Daarnaast maakt het College van Bestuur van Willibrord Stichting deel uit van het bestuur van een aantal samenwerkingsverbanden in de gemeente Utrecht, Nieuwegein, Stichtse Vecht en Maarssen.

4.4.2

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

De investeringen in gebouwen bestaan voornamelijk uit energiematregelen bij het Christelijk Gymnasium en aanpassingen aan het gebouw bij het Amadeus Lyceum. De investeringen bij ICT zijn de verbetering van de WIFI en aanschaf van laptops en andere devices.

Financiële vaste activa

Bij de Willibrord Stichting wordt een effectenportefeuille aangehouden welke uitsluitend bestaat uit obligaties (38% overheid, 62% bedrijven). Bij het Steunfonds CVO bestaat het belegde vermogen groot € 6.496.220. Het belegde vermogen bestaat voor 22,7% uit aandelen, voor 65,8% uit obligaties (hiervan 49,5% overheid 35,5% bedrijven en 15% high yield), voor 11,5% alternatieve beleggingen. Alle effecten hebben een marktnotering. Voor beide Stichtingen geldt dat alle fondsen, aandelen én obligaties, op ieder gewenst moment kunnen worden verkocht en liquide kunnen worden gemaakt en er geen effecten in portefeuille zijn die in 2019 aflosbaar zullen worden gesteld.

De opgenomen overige vorderingen per 31-12-2018 betreffen de terug te vorderen transactievergoedingen in het kader

van de WIA-regeling. De ontvangsten hiervan worden in 2020 verwacht.

Vorderingen

De post debiteuren per 31-12-2018 is grotendeels de nog te vorderen ouder- en deelnemersbijdragen over het schooljaar 2018-2019 (€ 568.000).

Onder de overige vorderingen per 31-12-2018 valt o.a. een vordering op de Stichting PCOU ter grootte van € 463.304.

De vooruitbetaalde kosten zijn m.n. vooruitbetalingen aan leveranciers i.v.m. facturen welke in het begin van het schooljaar 2018/2019 zijn ontvangen, maar waarvan de lasten nog grotendeels in 2019 vallen of facturen ontvangen in december 2018 met lasten voor 2019 o.a. VAVO-gelden 2018/2019, software-abonnementen en licenties voor het school 2018/2019 of het kalenderjaar 2019, CJP-cultuurkaarten 2018/2019.

TABEL 4.7
Vorderingen

	31-12-2018	31-12-2017
<i>Vorderingen</i>		
Debiteuren	596.358	966.388
Debiteuren	103.073	0
Gemeenten en GR's	168.718	1.255.302
Personeel	12.954	13.438
Overige vorderingen	1.809.441	565.570
Overlopende activa	1.602.967	1.478.333
Voorziening wegens oninbaarheid vorderingen	-137.244	-97.841
Vorderingen	4.156.266	4.181.190
<i>Uitsplitsing</i>		
Vooruitbetaalde kosten	1.594.129	1.471.086
Te ontvangen interest	8.838	7.248
Overlopende activa	1.602.967	1.478.333

TABEL 4.6
Financiële vaste activa

	"FINANCIËLE VASTE ACTIVA	KORTLOPEND DEEL 1-1-2017	TOTAAL FINANCIËLE ACTIVA 1-1-2017	INVESTERINGEN EN VERSTREKTE LENINGEN	DESINVESTERINGEN EN AFLOSSINGEN	WAARDE- VERANDERINGEN	FINANCIËLE VASTE ACTIVA 31-12-2017	TOTAAL FINANCIËLE ACTIVA 31-12-2017
<i>Financiële vaste activa</i>								
Overige Effecten	7.574.700	0	7.574.700	2.923.093	3.060.709	-270.874	7.166.210	7.166.210
Overige vorderingen	0	0	0	419.586	0	0	419.586	419.586
Financiële vaste activa	7.574.700	0	8.296.111	3.342.679	3.060.709	-270.874	7.585.796	7.585.796
<i>Uitsplitsing</i>								
Aandelen	1.802.875	0	1.802.875	170.157	327.383	-172.726	1.472.923	1.472.923
Nederlandse staatsobligaties	4.839.238	0	4.839.238	2.301.918	2.101.338	-95.786	4.944.032	4.944.032
Overige effecten	932.587	0	932.587	451.018	631.988	-2.362	749.255	749.255
Overige obligaties	0	0	0	0	0	0	0	0
Effecten	7.574.700	0	7.574.700	2.923.093	3.060.709	-270.874	7.166.210	7.166.210

Liquide middelen

De liquide middelen per 31-12-2018 zijn hoger door een vooruit ontvangst van € 6.700.000 i.v.m. de nieuwbouw van de locatie Oosterlicht Vianen. Hiervan is per 31-12-2018 nog slechts € 2.000.000 uitgegeven. Een belangrijk deel van de liquide middelen is gekoppeld aan het vermogensbeheer; alle liquide middelen zijn direct opvraagbaar met uitzondering van een garantstelling bij de Rabobank van € 75.059,95 voor het huurcontract van de Kaap Hoorndreef 66.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen ultimo 2018 bedraagt in totaal € 19.087.031. Het eigen vermogen is

afgenomen met € 426.318 veroorzaakt door het negatieve resultaat over 2018 € 566.190 en de positieve inbreng van het vermogen door de inbreng van De Baanbreker per 1-8-2018.

De private bestemmingsreserve betreft de opgebouwde resultaten van de Stichting Steunfonds CVO en de beleggingsresultaten van deze Stichting alsmede verkoop-opbrengsten van panden in privaat eigendom.

Specificatie aansluiting samengevoegd - enkelvoudig vermogen 31 december 2018 en resultaat over 2018:

TABEL 4.8
Liquide middelen

	31-12-2018	31-12-2017
<i>Liquide middelen</i>		
Kasmiddelen	13.914	29.241
Tegoeden op bank- en girorekeningen	18.249.936	12.627.390
Liquide middelen	18.264.234	12.656.631

TABEL 4.9
Eigen vermogen

	BOEK- WAARDE 1-1-2018	RESULTAAT	INBRENG DE BAANBREKER	BOEK- WAARDE 31-12-2018
<i>Eigen vermogen</i>				
Algemene reserve	8.779.838	-398.423	139.872	8.521.287
Algemene reserve (privaat)	10.733.510	-167.767	0	10.565.744
Eigen vermogen	19.513.349	-566.190	139.872	19.087.031
<i>Uitsplitsing</i>				
Algemene reserve (publiek)	8.779.838	-398.423	139.872	8.521.287
Algemene reserve (privaat)	10.733.510	-167.767	0	10.565.744
	19.513.349	-566.190	139.872	19.087.031

Voorzieningen

De voorzieningen nemen in 2018 met € 1.418.000 toe. Dit wordt m.n. veroorzaakt door de voorziening levensfase bewust personeelsbeleid. Deze bestaat sinds augustus 2014. Medewerkers hebben het recht gedurende aan aantal jaren hun verlofuren op te sparen. Deze opbouw vindt op dit moment nog plaats, waardoor deze voorziening toeneemt. Ook de voorziening Eigen risico WGA neemt sterk toe € 809.000 m.n. door een extra dotatie in verband met de instroom van medewerkers in het jaar 2019. De voorziening werkloosheidsbijdrage is afgenomen.

In lijn met het meerjarenonderhoudsplan zijn er voor 2018 lagere onttrekkingen dan dotaties. Hierdoor neemt de voorziening Groot onderhoud toe per balansdatum. In 2018 heeft een schouw van de gebouwen plaats gevonden op basis waarvan een nieuw meerjarenonderhoudsplan is opgesteld. Op basis van een doorkijk van 10 jaar is berekend wat in totaal de onttrekking zou zijn voor 10 jaar, wat vervolgens de dotatie op jaarbasis zou moeten zijn. De hoogte van de voorziening is vervolgens gewaardeerd per 31 december 2018. De dotatie van de voorziening op basis van de in 2018 bekende gegevens is verlaagd ten opzichte van de jaren ervoor. Dit zou

TABEL 4.10

Aansluiting enkelvoudig met geconsolideerd vermogen

	2018	2017
<i>Aansluiting enkelvoudig met geconsolideerd vermogen</i>		
Enkelvoudig vermogen Willibrord Stichting	11.571.671	11.830.222
Enkelvoudig vermogen Stichting Steunfonds CVO	7.515.360	7.683.126
Geconsolideerd vermogen Willibrord Stichting	19.087.031	19.513.349
<i>Aansluiting enkelvoudig met geconsolideerd resultaat</i>		
Enkelvoudig resultaat Willibrord Stichting	-398.423	892.527
Enkelvoudig resultaat Stichting Steunfonds CVO	-167.767	75.745
Geconsolideerd resultaat Willibrord Stichting	566.190-	968.271
Toevoeging eigen vermogen door inbreng De Baanbreker	139.872	

TABEL 4.11
Voorzieningen

	STAND PER 1-1-2017	DOTATIES	ONTTREKKINGEN	VRIJVAL	(*) INBRENG DE BAANBREKER	STAND 31-12-2017	KORTLOPEND DEEL < 1 JAAR	KORTLOPEND DEEL 1-5 JAAR	LANGLOPEND DEEL > 5 JAAR
<i>Voorzieningen</i>									
Personeelsvoorzieningen	5.903.511	3.670.512	1.860.282	543.237	126.648	7.296.522	2.100.826	4.074.364	1.121.332
Voorziening voor groot onderhoud	2.727.837	899.673	874.522	0	0	2.752.987	1.030.258	1.722.729	0
Voorzieningen	8.631.348	4.570.185	2.734.805	543.237	126.648	10.049.509	3.131.084	5.797.093	1.121.332
<i>Personeelsvoorzieningen, specificatie</i>									
Sociaal beleid	402.049	388.008	259.766	106.284	0	424.008	424.008	0	0
Verlofsparen en sabbatical leave	2.302.150	1.802.785	996.772	15.158	109.728	3.202.733	960.820	2.241.913	0
Eigen risico WGA	1.837.800	1.081.526	272.226	0	0	2.647.100	533.700	1.486.900	626.500
Jubileumvoorziening	547.747	98.397	88.262	0	16.920	574.172	22.371	94.905	456.896
Werkloosheidsbijdragen	813.766	299.795	243.256	421.796	0	448.509	159.927	250.646	37.936
	5.903.511	3.670.512	1.860.282	543.237	126.648	7.296.522	2.100.826	4.074.364	1.121.332

* De gemarkeerde voorzieningen zijn m.i.v. 1 augustus 2018 toegenomen door de inbreng van De Baanbreker.

kunnen leiden tot een vrijval van de voorziening, echter bij gelijkblijvende omstandigheden wordt een lagere dotatie aan de voorziening van € 100.000 voor de aankomende 10 jaar meegenomen.

Kortlopende schulden

De schuld aan crediteuren per 31-12-2018 is hoger door enkele in 2018 ontvangen facturen in verband met het onderhanden bouwproject uitbreiding Oosterlicht Vianen ter waarde van € 557.000. Daarnaast werden in 2018 reeds diverse facturen ontvangen i.v.m. huurlasten gebouwen, schoonmaakcontracten en accountantslasten 2019.

De onderhanden projecten betreft het saldo onderhanden bouwprojecten per 31-12-2018. Deze balanspositie is opgebouwd uit een verplichtingenpositie van € 3.873.762 in het kader van het bouwproject Oosterlicht Vianen en een vorderingspositie van € 1.718.984 in verband met de voorbereiding van de bouwprojecten voor met name het Globe College en het St. Bonifatiuscollege. Daarnaast is de het bouwproject OPDC een openstaande vordering per balansdatum. In totaal zijn er een bedrag ontvangen ten behoeve van de bouw van het OPDC en voor het Oosterlicht Vianen van € 11.345.368. Er is in totaal voor € 9.190.590 aan facturen verstuurd die reeds door de Willibrord Stichting zijn betaald.

TABEL 4.12
Langlopende schulden

	31-12-2018	31-12-2017
<i>Langlopende schulden</i>		
Overige langlopende schulden*	586.700	630.400
Langlopende schulden	586.700	630.400

TABEL 4.13
Kortlopende schulden

	31-12-2018	31-12-2017
<i>Kortlopende schulden</i>		
Crediteuren	2.617.053	1.640.131
OCW	9.990	1.440
Schulden aan gemeenten en GR's	788.306	218.980
Onderhanden projecten	2.154.777	0
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.773.015	3.515.882
Schulden terzake van pensioenen	1.234.285	1.038.508
Overige schulden (kortlopend)	121.090	96.984
Overlopende passiva*	7.972.052	7.873.891
Kortlopende schulden	18.670.569	14.385.816
<i>Uitsplitsing</i>		
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ met verrekening (G2)	971.700	971.700
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ zonder verrekening (G1)	448.600	299.573
Vooruitontvangen investeringssubsidies	153.085	24.152
Vakantiegeld en -dagen	2.921.636	2.817.672
Overige overlopende passiva	3.477.031	3.760.793
Overlopende passiva	7.972.052	7.873.891

* In de jaarrekening 2017 werden onder 2.4.15 overlopende passiva het kortlopende deel van de vooruit ontvangen investeringssubsidies verantwoord. M.i.v. deze jaarrekening zijn deze in mindering gebracht bij 1.2 materiële vaste activa.

	STAND LANG- LOPEND DEEL 1-1-2018	STAND KORT- LOPEND DEEL 1-1-2018	STAND PER 1-1-2018	AANGEGANE LENINGEN 2018	AFLOSSINGEN 2018	STAND PER 31-12-2018	LOOPTIJD 1-5 JAAR	LOOPTIJD > 5 JAAR	RENTEVOET
<i>Langlopende schuld, specificatie</i>									
Feldbrugge inz. gymzaal	254.400	106.000	360.400	0	21.200	339.200	106.000	233.200	0,0%
Feldbrugge inz. docentenkamer	157.500	112.500	270.00	0	22.500	247.500	112.500	135.500	3,3%
	411.900	218.500	630.400	0	43.700	586.700	218.500	368.200	

* In de jaarrekening 2017 werden onder 2.3.6 langlopende overlopende passiva ook de vooruit ontvangen investeringssubsidies verantwoord. M.i.v. deze jaarrekening zijn deze in mindering gebracht bij 1.2 materiële vaste activa.

De vooruitontvangen subsidies OCW betreft voornamelijk subsidie regionale aanpak VSV 2018 € 971.000. Deze subsidie wordt in 2019 doorbetaald aan de Utrechtse school en zal in de jaarrekening van 2019 worden verantwoord. De overige subsidies betreffen m.n. de nog te besteden subsidies aanvullende bekostiging technisch VMBO.

4.4.3

Niet in de balans opgenomen rechten en plichten

Kopieer- en printerhuur

Voor de kopieerapparaten en printers van de Willibrord-scholen is een mantelcontract afgesloten met Ricoh. Deze overeenkomst loopt tot en met 31 oktober 2018. Er heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden die per opsteldatum van de jaarrekening nog loopt. Het is de bedoeling dat alle lopende contracten bij expiratie worden ondergebracht in dit contract. Op dit moment is voor een bedrag van € 112.582 aan contracten binnen dit contract voor de Willibrord Stichting afgesloten.

Huur- en servicelasten

Per 1 juli 2010 is er een huurcontract afgesloten voor het gebouw aan de Kaap Hoorn-dreef waar het bestuursbureau gevestigd is. Dit huurcontract loopt tot 1 juli 2019. De jaarlijkse huurlasten bedragen € 253.655 inclusief btw, dit is exclusief de servicekosten ad. € 70.664 inclusief btw. Voor dit huurcontract is een bankgarantie afgegeven van € 75.060.

Schoonmaakcontracten

Voor de schoolgebouwen en het gebouw van het bestuursbureau zijn (per gebouw of per school) schoonmaak- en onderhoudscontracten afgesloten. Op jaarbasis bedraagt het totaalbedrag van de schoonmaakcontracten circa € 1.400.000 en voor onderhoud circa € 140.000. De looptijd van deze contracten varieert en de contracten zijn binnen twee tot drie maanden opzegbaar.

Vordering ministerie OCW

Conform artikel 5 van de Regeling onvoorzien gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO heeft de Willibrord Stichting per 31 december een vordering op het ministerie van OCW wegens financiering van vakantie-uitkeringen personeel over de periode 1 juni tot en met 31 december van het verslagjaar en de afdracht van loonheffing en premieheffing over de maand december. Deze vordering is eerst incasseerbaar bij opheffing van de Stichting en bedraagt maximaal 7,5% van de personele bekostiging (€ 5.671.591). Om deze reden is de vordering als niet in de balans opgenomen recht gepresenteerd.

Energiecontracten

Via het inkoopcollectief Energie voor Scholen ism Verus zijn de energiecontracten met DVEP voor een bedrag van € 244.642, Eneco Business BV voor een bedrag van € 285.142 en Eneco Energie Services voor een bedrag van € 235.598 voor de scholen aanbesteed. Deze contracten lopen af op 1 januari 2020. De bedragen opgenomen in deze paragraaf zijn gebaseerd op de werkelijke lasten in 2018 en daarmee te verwachten verplichtingen in 2019.

Onderhoud gebouwen

Ten behoeve van het reguliere en het klachtenonderhoud op de installaties van de scholen is een contract afgesloten met Strukton Worksphere voor een bedrag van € 63.057 en Croonwolters&Dros voor een bedrag van € 51.056. Deze contract kennen een looptijd tot 31 december 2019.

Leermiddelen

Voor de aanschaf van schoolboeken is een contract afgesloten met Iddink. De waarde van het contract is afhankelijk van de uitgaven gerealiseerd en gepland. In 2018 waren de werkelijke uitgaven € 3.672.399. De verwachting is dat voor 2019 een zelfde bedrag uitgegeven zal worden aan schoolboeken als in 2018.

Meubilair

Voor de aanschaf van meubilair is een contract aangegaan met Ahrend. Dit contract loopt af op 31 augustus 2019. De gerealiseerde lasten waren in 2018 € 35.584 en de verwachting is voor 2019 eenzelfde bedrag.

Personeels- en salarisadministratie

De personeels- en salarisadministratie wordt bijgehouden in Raet. Dit contract loopt af op 31 december 2019 en zal in 2019 opnieuw worden aanbesteed. De verplichting voor 2019 is gebaseerd op de werkelijke verloningen in 2019. In 2018 waren de gerealiseerde lasten € 69.946 en met gelijkblijvende personeelsleden zal dit bedrag ook in 2019 worden gerealiseerd.

4.4.4

Toelichting op de staat van baten en lasten

Analyse van het resultaat

De Willibrord Stichting sluit het verslagjaar 2018 af met een negatief resultaat van € 566.190. Begroot was een negatief saldo van € 244.374. Zowel de rijksbijdragen OCW als de ondersteuningsbekostiging vanuit de samenwerkingsverbanden in het kader van passend onderwijs waren hoger dan begroot. Hier stonden ook hogere salarislasten tegenover. Daarnaast zorgden de overige personele lasten voor dit negatieve resultaat.

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen OCW zijn hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere baten in verband met de nieuwe CAO-VO welke is ingegaan in juni 2018 en de eenmalige uitkering die in oktober 2018 werd uitbetaald. Hierdoor werd de GPL 2,61% hoger vastgesteld. Daarnaast werden enige subsidies t.w.v. ca. € 3.000.000 begroot bij de overige subsidies OCW/EZ zonder verrekening terwijl deze ook hier worden gerealiseerd.

Deze overige subsidies OCW zonder verrekening zijn hierdoor dan ook ruim lager dan begroot. Bij de overige subsidies met verrekening wordt € 971.000 gerealiseerd. Dit heeft betrekking op de subsidie regionale aanpak VSV 2018. Deze werd niet begroot. Hiervoor is eenzelfde bedrag aan extra lasten opgenomen. De Willibrord Stichting treedt hier uitsluitend op als penvoerder richting de deelnemende MBO's en ROC's.

TABEL 4.14
Rijksbijdragen

	2018	BEGROOT 2018	2017
<i>Rijksbijdragen, toelichting</i>			
Rijksbijdragen OCW*	95.375.662	90.082.196	91.957.287
Overige subsidies OCW/EZ zonder verrekening (G1)*	546.704	3.678.748	822.968
Overige subsidies OCW/EZ met verrekening (G2)	971.700	0	971.700
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	2.626.457	1.631.735	1.766.423
Rijksbijdragen	99.520.522	95.392.678	95.518.377

*M.i.v. 2018 worden de inhoudingen i.v.m. verrekening uitkeringslasten OC&W in mindering gebracht bij de personele lasten. Voorheen werden deze gepresenteerd onder de rijksbijdragen.
Ter vergelijking zijn de cijfers van 2017 hierop aangepast.

De ontvangen doorbetalingen rijksbijdragen SWV zijn ca. € 995.000 hoger dan begroot. Dit verschil heeft nagenoeg volledig betrekking op de ondersteuningsbekostiging in verband met het passend onderwijs. Omdat ten tijde van het opstellen van de begroting 2018 er nog onvoldoende informatie beschikbaar was over de exacte omvang van deze bekostiging in 2018, is dit destijds voorzichtig begroot.

Overige overheidsbijdragen- en subsidies

De overige gemeentelijke subsidies zijn ca. € 182.000 hoger dan begroot. Dit wordt o.a. verklaard doordat de gemeentelijke vergoeding in verband met huur € 97.000 hoger was dan begroot. Ook de baten i.v.m. cultuureducatie € 26.000 en kwaliteitsimpuls € 25.000 waren hoger.

Overige baten

De detacheringen zijn in 2018 hoger dan begroot als gevolg van extra inzet van

personeel bij het OPDC Utrecht. Dit personeel staat op de loonlijst bij de Willibrord Stichting en wordt volledig doorbelast aan Sterk VO. De hogere overige baten worden verklaard door € 420.000 terug te vorderen transactievergoedingen in het kader van de WIA-regeling, € 255.000 hogere baten voor het bureau Service & Advies voor doorberekende diensten aan stichting PCOU en € 141.000 incidentele baten in verband met het besluit de voorziening van verlofuren op te heffen.

Personeelslasten

De lasten zijn € 2.630.000 hoger dan begroot. Het betreft met name de verhoging van de CAO VO (GPL + 2,61%), maar er was ook sprake van een hoger fte-inzet, extra inzet van formatie voor passend onderwijs, meer inzet voor ziektevervangende en hogere beginnerstoeslagen dan waar rekening mee is gehouden. De hogere lasten bij het OPDC worden doorbelast aan Sterk VO.

TABEL 4.15
Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	2018	BEGROOT 2018	2017
<i>Overige overheidsbijdragen en -subsidies, toelichting</i>			
Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	1.373.072	1.191.089	1.296.064
Overige overheden	151.213	142.667	131.039
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.524.285	1.333.756	1.427.103
<i>Uitsplitsing</i>			
NWO	11.663	0	0
Overige overheden	139.550	142.667	131.039
Totaal	151.213	142.667	131.039

TABEL 4.16
Overige baten

	2018	BEGROOT 2018	2017
<i>Overige baten, toelichting</i>			
Verhuur	135.066	118.333	171.825
Detachering personeel	3.363.607	2.924.748	3.268.153
Sponsoring	1.010	0	517
Ouderbijdragen	598.769	643.023	597.717
Overige baten	6.829.382	5.658.400	5.727.710
Overige baten	10.927.833	9.344.504	9.765.922

TABEL 4.17
Personeelslasten

	2018	BEGROOT 2018	2017
<i>Lonen, salarissen sociale lasten en pensioenlasten, uitsplitsing</i>			
Lonen en salarissen	64.981.809	63.421.944	61.397.358
Sociale lasten	8.106.617	7.720.856	7.528.218
Pensioenlasten	9.506.422	8.821.888	8.848.812
Lonen, salarissen sociale lasten en pensioenlasten	82.594.848	79.964.688	77.774.388

TABEL 4.18

	AANTALLEN PER 31 DECEMBER					
	GEM. FTE		IN FTE		IN MEDEWERKERS	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Directie	69,50	81,50	81,00	84,00	85,00	89,00
OP	758,10	703,60	782,60	733,33	1005,00	949,00
OOP	303,80	269,50	307,60	275,60	392,00	359,00
Student	2,20	8,00	3,00	7,80	3,00	13,00
Totaal	1.133,60	1.062,60	1.174,20	1.100,73	1.485,00	1.410,00

TABEL 4.19

Overige personele lasten en uitkeringen

	2018	BEGROOT 2018	2017
<i>Overige personele lasten, uitsplitsing</i>			
Dotaties personele voorzieningen	1.482.050	677.009	488.708
Lasten personeel niet in loondienst	2.380.677	2.024.535	1.873.062
Overige lasten	2.650.802	1.658.478	2.727.246
Overige personele lasten	6.513.529	4.360.023	5.089.015
<i>Ontvangen vergoedingen, uitsplitsing</i>			
Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	677.353	86.750	321.012
	677.353	86.750	321.012

Personeelsbezetting (Personeelslasten)

Per 31 december 2018 was bij de Willibrord Stichting het volgende aantal fte/aantal medewerkers in dienst (zie tabel 4.18).

Alle personeelsleden waren werkzaam binnen Nederland.

Binnen de Stichting Steunfonds Christelijk Voortgezet Onderwijs zijn geen medewerkers in dienst.

WNT verantwoording 2018 college van bestuur

Op 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Willibrord Stichting.

Het totale aantal complexiteitspunten waarop de klasse-indeling is gebaseerd, bedraagt 16 bestaande uit

- totale baten 8 punten,
- aantal leerlingen 4 punten,
- aantal onderwijssoorten 4 punten.

Gebaseerd op de bovenstaande complexiteitspunten is het voor de stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2018 vastgesteld op € 171.000, indeling in klasse F voor het onderwijs.

Anticumulatietoets

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerder WNT-plichtige instellingen als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018)

Nevenfuncties leden College van Bestuur (jaarverslag 2018)

Dhr. drs. ir. M.A. Mittelmeijer

- Lid Raad van Toezicht Koraal Groep (bezoldigd)
- Voorzitter bestuur Stichting Technasium (onbezoldigd)
- Voorzitter bestuur Onderwijsbestuursvereniging (onbezoldigd)

Mw. drs. F.M. Nasrullah

- Lid Raad van Toezicht Bevolkingsonderzoek Midden-West (bezoldigd)
- Voorzitter Raad van Toezicht Pharos (bezoldigd)
- Bestuurslid ZonMw (bezoldigd)
- Lid Raad van Advies Kennisplatform Integratie en Samenleving (onbezoldigd)

Dhr. drs. M.M. van Akkeren RC

- Lid Raad van Commissarissen GGZ Friesland, lid auditcommissie (bezoldigd)
- Lid Adviesraad Instituut Techniek NHL STENDEN Hogeschool (onbezoldigd)
- Lid Raad van toezicht Woonzorgconcern IJsselheim, lid auditcommissie (bezoldigd)

Overige personele lasten en uitkeringen

De dotaties voor personele voorzieningen zijn ruim € 800.000 hoger dan begroot. Met name de verdere opbouw van de voorziening levensfase bewust personeelsbeleid was ruim hoger dan verwacht. De lasten voor personeel niet in loondienst zijn hoger door de inhuur van de interim directeur bij het Christelijk Gymnasium. Daarnaast zorgen moeilijk in te vullen vacatures voor de extra inhuur.

TABEL 4.20

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

BEDRAGEN X € 1	M.A. MITTELMEIJER	F.M. NASRULLAH
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01- 31-12	01-10 – 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	JA	JA
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	151.985	34.310
Beloningen betaalbaar op termijn	19.015	4.759
Subtotaal	171.000	39.059
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 171.000	€ 43.101
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.V.T.	N.V.T.
TOTALE BEZOLDIGING	€ 171.000	€ 39.059
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.T.	N.V.T.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T.	N.V.T.
<i>Gegevens 2017</i>		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-09 - 31-12	N.V.T.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	N.V.T.
Dienstbetrekking?	JA	N.V.T.
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 49.161	N.V.T.
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 5.990	N.V.T.
Subtotaal	€ 55.151	N.V.T.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 55.151	N.V.T.
TOTALE BEZOLDIGING	€ 55.151	N.V.T.

TABEL 4.20

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

BEDRAGEN X € 1	M.M. VAN AKKEREN	
Functiegegevens	Lid College van Bestuur	
Kalenderjaar	2018	2017
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01-01- 30-09	06-11 – 31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	9 maanden	2 maanden
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 182	€ 176
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 196.700	€ 49.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 158.868	
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	JA	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 72.343,71	€ 24.187
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 96.530,71	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.V.T.	
TOTALE BEZOLDIGING, EXCLUSIEF BTW	€ 96.530,71	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.T.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T.	

TABEL 4.20

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

BEDRAGEN X € 1	E. KALTHOFF SEFERIADIS	F. KOSER KAYA	P.F.M. RAETS	E. VISSERS	A.M.E. KIL-ALBERSEN	J.J. SYLVESTER	J.J. SYLVESTER	J.J.M. HELGERS	J.J.M. HELGERS
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 – 30-11	01-01 – 30-06	01-01 – 31-12	01-01 – 31-12	01-01 – 31-08	01-01 – 31-03	01-04 – 31-12	01-01 – 31-03	01-04 – 01-08
Bezoldiging									
TOTALE BEZOLDIGING	€ 6.187,5	€ 3.375	€ 6.750	€ 6.750	€ 4.500	€ 1.333	€ 6.200	€ 2.077	€ 1.673
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ₄	€ 15.648	€ 8.480	€ 17.100	€ 17.100	€ 11.384	€ 4.216	€ 19.325	€ 6.325	€ 5.716
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
<i>Gegevens 2017</i>									
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid	N.V.T.	01-01- 31-12	N.V.T.	01-01- 31-12	N.V.T.
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 – 31-12	01-01 – 31-12	01-10 – 31-12	01-07 – 31-12	N.V.T.				
Bezoldiging									
TOTALE BEZOLDIGING	€ 2.490	€ 2.490	€ 623	€ 1.246	N.V.T.	€ 0	N.V.T.	€ 2.490	N.V.T.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ₄	€ 16.500	€ 16.500	€ 4.159	€ 8.227	N.V.T.	€ 16.500	N.V.T.	€ 24.750	N.V.T.

TABEL 4.20

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder: N.v.t.

NAAM TOPFUNCTIONARIS	N.V.T.
N.v.t.	N.v.t.

TABEL 4.20

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking: N.v.t.

BEDRAGEN X € 1	N.V.T.
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	n.v.t.

TABEL 4.20

1e

In het geval een topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van onderstaande tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a of 1d: N.v.t.

BEDRAGEN X € 1	N.V.T.
Naam andere WNT-instellingen	
N.v.t.	

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn lager dan begroot. In de begrote cijfers is rekening gehouden vanuit voorzichtigheidsprincipe om een aantal verbouwingen versneld af te schrijven. Gezien de vertragingen in de bouwprojecten en de onzekerheid die dit met zich meebrengt zijn deze afschrijvingslasten niet gerealiseerd. In totaal ging dit om € 829.000 voor 2018.

Huisvestingslasten

De totale huisvestingslasten stijgen ten opzichte van de begroting. De lasten voor energie waren dit jaar relatief laag. Ondanks de voordelen van de collectieve aanbesteding van het schoonmaakcontract zijn de schoonmaaklasten in 2018 gestegen ten opzichte van de begroting en ten opzichte van 2017. Dit is vooral veroorzaakt door extra schoonmaak in de scholen. De overige huisvestingslasten zijn hoger doordat er in 2018 rekening wordt gehouden met een negatief resultaat op het bouwproject OPDC.

Overige lasten

De administratie- en beheerslasten zijn m.n. hoger door de advieslasten (zowel algemene advieslasten als adviezen met betrekking tot huisvesting). Onder de post Inventaris en apparatuur worden verantwoord de kosten van ICT-support en ICT-licenties/abbonnementen. Deze stijgen ook dit jaar weer sterk door de steeds toenemende digitalisering in het onderwijs. Bij overige lasten is de afwikkeling van de subsidie regionale aanpak VSV 2018 verantwoord. Dit betreft € 971.000.

TABEL 4.21
Afschrijvingslasten

	2018	BEGROOT 2018	2017
<i>Afschrijvingen op materiële vaste activa, toelichting</i>			
Materiële vaste activa	2.810.299	3.564.056	2.810.125
Gebouwen	880.606	1.644.568	891.064
Inventaris en apparatuur (ICT)	1.101.761	1.139.707	1.090.462
Inventaris en apparatuur (leermiddelen)	111.083	104.414	110.688
Inventaris en apparatuur (meubilair)	648.562	618.229	656.402
Inventaris en apparatuur (overige)	68.287	57.138	61.509
Vrijval investeringssubsidies (-/-)	422.830	411.603	472.789
Gebouwen	179.428	179.229	228.379
Inventaris en apparatuur (ICT)	11.679	4.921	13.120
Inventaris en apparatuur (leermiddelen)	29.006	24.735	24.735
Inventaris en apparatuur (meubilair)	193.375	193.375	197.213
Inventaris en apparatuur (overige)	9.342	9.343	9.342
Afschrijvingen	2.387.469	3.152.453	2.337.335

TABEL 4.22
Huisvestingslasten

	2018	BEGROOT 2018	2017
<i>Huisvestingslasten, toelichting</i>			
Huurlasten	1.923.462	1.907.110	1.768.417
Verzekeringslasten	0	27.248	3.830
Onderhoudslasten	504.541	518.464	377.987
Lasten voor energie en water	985.845	1.080.900	1.019.475
Schoonmaakkosten	1.713.735	1.654.171	1.595.363
Belastingen en heffingen	48.542	54.431	52.445
Dotatie onderhoudsvoorziening	899.673	949.673	828.192
Overige huisvestingslasten	427.384	146.371	318.857
Huisvestingslasten	6.503.181	6.338.368	5.964.567

Het honorarium onderzoek jaarrekening betreft grotendeels de kosten voor controlewerkzaamheden van de jaarrekening 2018 op basis van de in september 2018 afgesloten overeenkomst, te weten € 128.260. Eventuele niet voorziene onder-/overschrijdingen worden verantwoord in het nieuwe verslagjaar. De accountantskosten i.v.m. het onderzoek van de jaarrekening 2017 waren in 2018 uiteindelijk € 41.222 hoger dan begroot. Daarnaast waren de kosten voor de WNT-controle i.v.m. deze jaarrekening voor de Willibrord Stichting € 30.250. De controlekosten in verband met de subsidies waren € 7.000 hoger. De accountantsadviezen i.v.m. de overname van De Baanbreker waren € 9.438. De totale overschrijding voor 2018 komt daarmee op ruim € 141.000.

Financiële baten en lasten

De rentebaten bestaan uit rente op obligaties en liquide middelen; deze zijn lager dan in 2017 door ontwikkelingen op de geldmarkt. Ook de dividendontvangsten waren lager. De waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen betreft het saldo van gerealiseerde en ongerealiseerde koerswinsten en -verliezen op de effectenportefeuille.

TABEL 4.25

Algemene reserve (publiek)	-398.423
Algemene reserve (privaat)	-167.767
Ottrekking per saldo	-566.190

4.4.5 Toelichting op het kasstroomoverzicht

In 2018 is het saldo liquide middelen toegenomen met € 5.607.604. Dit wordt met name veroorzaakt door de vooruit ontvangst van € 6.700.000 i.v.m. de nieuwbouw van de locatie Oosterlicht, Vianen. Hiervan werd t/m 31 december 2018 nog slechts € 2.000.000 uitgegeven. Daarnaast namen de voorzieningen met € 1.418.000 toe.

4.4.6 Voorstel inzake resultaatbestemming

Het negatieve geconsolideerde resultaat van het verslagjaar 2018 van € 566.190 wordt als volgt onttrokken aan het eigen vermogen van de Stichting (zie tabel 4.25).

4.4.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan met een significante invloed op het resultaat en het vermogen van de stichting.

TABEL 4.23 Overige lasten

	2018	BEGROOT 2018	2017
<i>Overige lasten, toelichting</i>			
Administratie en beheerslasten	2.690.419	2.240.133	2.605.644
Inventaris en apparatuur	2.021.895	1.505.529	2.230.012
Leer- en hulpmiddelen	4.766.916	4.708.380	4.668.076
Dotatie overige voorzieningen	27.715	0	-3.155
Overige lasten	5.510.836	4.345.487	5.563.780
Overige lasten	15.017.781	12.799.530	15.064.357
<i>Separate specificatie kosten EY accountants LLP</i>			
Honorarium onderzoek jaarrekening	199.927	75.000	201.468
Honorarium andere controleopdrachten	14.472	7.500	0
Honorarium andere niet-controledienst	9.438	0	6.891
Accountantsshonoraria	223.837	82.500	208.359

TABEL 4.24 Financiële baten en lasten

	2018	BEGROOT 2018	2017
<i>Financiële baten en lasten, toelichting</i>			
Rentebaten	46.865	85.000	110.800
Ontvangen dividenden	99.150	25.000	110.904
Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	0	175.000	220.754
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	0	0	0
Financiële baten	146.014	285.000	442.458
<i>Financiële lasten, toelichting</i>			
Rentelasten	52.899	72.000	56.675
Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	292.491	0	220.265
Financiële lasten	345.390	72.000	276.940
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	-199.375	213.000	165.518

4.5

Verantwoording subsidies

TABEL 4.26

Doelsubsidies

SCHOOL	BRIN	OMSCHRIJVING	TOEWIJZINGS- KENMERK	TOEWIJZINGS- DATUM	BEDRAG TOEWIJZING
Amadeus Lyceum	00RO	Lenteschool 2018	LENZO18o42	14-05-18	18.450
Amadeus Lyceum	00RO	Lerarenbeurs/studieverlof 2016/2017 Lvo6	785518-1	20-12-2016	70.045
Amadeus Lyceum	00RO	Lerarenbeurs/studieverlof 2017/2018	852055-01/862508-1	16-11-2017	42.774
Amadeus Lyceum	00RO	Lerarenbeurs/studieverlof 2018/2019	933826-1	17-10-18	30.602
Amadeus Lyceum	00RO	Zij-Instroom 2017	811881-01	17-02-2017	40.000
Gerrit Rietveld College	14OY	Lenteschool 2018	LENZO18o30	14-05-18	24.750
Gerrit Rietveld College	14OY	Lerarenbeurs/studieverlof 2017/2018	852975-01	23-08-2017	69.433
Gerrit Rietveld College	14OY	Lerarenbeurs/studieverlof 2018/2019	929566-01	29-08-18	39.088
Gerrit Rietveld College	14OY	Lerarenontwikkelfonds	LOF17-0036	13-12-2017	15.000
Oosterlicht College	17GM	Aanv bek technisch vmbo 2018	923716-02	21-11-18	6.125
Oosterlicht College	17GM	Lenteschool 2018	LENZO18o83	14-05-18	107.100
Oosterlicht College	17GM	Lerarenbeurs/studieverlof 2017/2018	853604-01/856873-1	16-10-2017	32.402
Oosterlicht College	17GM	Lerarenbeurs/studieverlof 2018/2019	929615-01	29-08-18	72.776
Oosterlicht College	17GM	Vast Beleidskader Korte Opl traject Vmbo-Leraren 2017	KOVL17165	05-09-17	26.000
Niftarlake College	03OY	Curriculumontwikkeling leraren en schoolleiders po en vo	CURPOVO170983	13-03-2018	29.399
Niftarlake College	03OY	Lerarenbeurs/studieverlof 2017/2018	851819-01	23-08-2017	36.962
Niftarlake College	03OY	Lerarenbeurs/studieverlof 2018/2019	929822-01	29-08-18	16.458
Niftarlake College	03OY	Zij-Instroom 2014 Zi4V	646487-1	30-07-2014	20.000
Globe College	18AN	Aanv bek technisch vmbo 2018	923747-02	21-11-18	105.781
Globe College	18AN	Lenteschool 2018	LENZO18o52	14-05-18	31.500
Globe College	18AN	Lerarenbeurs/studieverlof 2017/2018	853462-01/862450-1	16-11-2017	24.001
Globe College	18AN	Lerarenbeurs/studieverlof 2018/2019	929689-01	29-08-18	35.145
Globe College	18AN	Regionaal Programma VSV 2017-2020	OND/ODB-2016/17724	23-08-17	3.886.800
Globe College	18AN	Vast Beleidskader Korte Opl traject Vmbo-Leraren 2017	KOVL17044	24-03-2017	9.600
Broeckland College	23VD	Aanv bek technisch vmbo 2018	923841-02	21-11-18	140.403
Broeckland College	23VD	Lerarenbeurs/studieverlof 2017/2018	853568-01	23-08-2017	10.286
Broeckland College	23VD	Lerarenbeurs/studieverlof 2018/2019	930021-01	29-08-18	20.573
Broeckland College	23VD	Praktijkleren 2014 Pl4V	602187-1	23-08-17	6.252
Broeckland College	23VD	Vast Beleidskader Korte Opl traject Vmbo-Leraren 2017	KOVL17165	05-09-17	5.000

ONTVANGSTEN T/M VORIG VERSLAGJAAR	LASTEN T/M VERSLAGJAAR	STAND BEGIN VERSLAGJAAR	ONTVANGST IN VERSLAGJAAR	LASTEN IN VERSLAGJAAR	VRIJVAL NIET BESTEED IN VERSLAGJAAR	STAND ULTIMO VERSLAGJAAR	PRESTATIE AFGEROND? JA/NEE
–	–	–	27.000	18.450		8.550	Ja
64.199	63.266	932				932	Nee
42.774	17.823	24.952		24.952		–	Ja
–	–	–	30.602	10.447		20.155	Nee
40.000	32.169	7.831				7.831	Nee
–	–	–	24.750	24.750		–	Ja
69.433	28.931	40.503		40.503		–	Ja
–	–	–	39.088	16.287		22.802	Nee
15.000	–	15.000				15.000	Nee
–	–	–	6.125		5.984	141	Nee
–	–	–	107.100	107.100		–	Ja
32.402	13.501	18.901		18.901		–	Ja
–	–	–	72.776	30.324		42.453	Nee
26.000	–	26.000				26.000	Nee
–	–	–	29.399	29.399		–	Ja
36.962	10.286	26.676		26.676		0	Ja
–	–	–	16.458	6.858		9.601	Nee
20.000	14.843	5.157				5.157	Ja
–	–	–	105.781		53.090	52.691	Nee
–	–	–	31.500	31.500		–	Ja
24.001	10.000	14.001		14.001		–	Ja
–	–	–	35.145	13.787		21.359	Nee
1.943.400	971.700	971.700	971.700	971.700		971.700	Nee
9.600	4.800	4.800		4.800		–	Ja
–	–	–	140.403			140.403	Nee
10.286	4.286	6.000		6.000		–	Ja
–	–	–	20.573	8.572		12.001	Nee
6.252	4.812	1.440				1.440	Ja
5.000	4.800	200				200	Nee

TABEL 4.26
Doelsubsidies (vervolg)

SCHOOL	BRIN	OMSCHRIJVING	TOEWIJZINGS- KENMERK	TOEWIJZINGS- DATUM	BEDRAG TOEWIJZING
St. Bonifatiuscollege	02UE	Lenteschool 2018	LENZO18047	04-09-18	10.350
St. Bonifatiuscollege	02UE	Lerarenbeurs/studieverlof 2017/2018	851868-01	23-08-2017	25.643
St. Bonifatiuscollege	02UE	Lerarenbeurs/studieverlof 2018/2019	929807-01	29-08-18	18.516
St. Bonifatiuscollege	02UE	Lerarenontwikkelfonds	LOF15-0128 - 920717	6-04-2016	47.100
St. Bonifatiuscollege	02UE	Lerarenontwikkelfonds	LOF16-0389 - 1198393	31-05-2017	27.682
St. Bonifatiuscollege	02UE	Lerarenontwikkelfonds	LOF17-0255	11-04-2018	24.307
St-Gregorius College	01KF	Lenteschool 2018	LENZO18034	14-05-18	9.000
St-Gregorius College	01KF	Lerarenbeurs/studieverlof 2017/2018	851994-01	23-08-2017	30.645
St-Gregorius College	01KF	Lerarenbeurs/studieverlof 2018/2019	929738-01	29-08-18	9.772
St-Gregorius College	01KF	Zij-instroom 2018	935832-01	22-10-18	20.000
St. Bonifatiuscollege	02UE	Lerarenbeurs 2016 Lvo6	778065-1	20-10-2016	14.031
St. Bonifatiuscollege	02UE	Lerarenbeurs 2017/2018	851868-01	23-08-2017	22.630
St. Bonifatiuscollege	02UE	Lerarenontwikkelfonds	LOF16-0389 - 1198393	31-05-2017	27.682
St. Bonifatiuscollege	02UE	Lerarenontwikkelfonds	LOF15-0128 - 920717	6-04-2016	47.100
St-Gregorius College	01KF	Lente- En Zomerscholen 2017	LENZO17016/1185776	9-05-2017	19.706
St-Gregorius College	01KF	Lerarenbeurs 2014 Lb Lbv4	609952-1	26-08-2014	9.638
St-Gregorius College	01KF	Lerarenbeurs 2016 Lvo6	785509-1	20-12-2016	31.654
St-Gregorius College	01KF	Lerarenbeurs 2017/2018	851994-01	23-08-2017	30.645
St-Gregorius College	01KF	Zij-Instroom 2015 Zi5V	705864-1	20-08-2015	20.000
St-Gregorius College	01KF	Zij-Instroom 2015 Zi5V	709892-1	18-09-2015	20.000

TABEL 4.27
Gemeentelijke
onderwijssubsidies

OMSCHRIJVING	KENMERK	BESCHIKKINGS- DATUM	TOTAALBEDRAG BESCHIKKING	NOG TE ONTVANGEN PER 1-1-2018
ALGEMENE SUBSIDIES				
Amadeus Lyceum			58.500	
PRO Kranenburg			53.000	
Brede School VO 2016	3123802	07-04-16	111.500	
Cultuureducatie 2018	4826354	19-12-17	239.616	
Cultuureducatie 2019	5642633	07-12-18	247.554	
Combinatiefunctionaris brede school VO en activiteiten talentontwikkeling 2018	4825536	18-12-17	551.617	
Combinatiefunctionaris brede school VO en activiteiten talentontwikkeling 2019	5831527	07-12-18	555.090	
Christelijk Gymnasium			17.604	
Bonifatius College			17.604	
Gregorius College			17.604	

TABEL 4.27
Gemeentelijke
onderwijssubsidies
(vervolg)

OMSCHRIJVING	KENMERK	BESCHIKKINGS- DATUM	TOTAALBEDRAG BESCHIKKING	NOG TE ONTVANGEN PER 1-1-2018
Amadeus Lyceum			17.604	
Gerrit Rietveld College			17.604	
Globe College			17.604	
Borging onderwijsopbrengsten & data kwaliteit 2017/2018	4163490	24-04-17	105.624	73.937
Onderwijsimpuls 2017-18 Onderwijskansen en straatcultuur op Gregorius en Globe	3712892	13-11-16	34.606	10.382
Onderwijsimpuls 2018 - Honours Trajectum	4655983	02-11-17	32.000	
Onderwijsimpuls 2019 - Ambitieclub	5547680	30-11-18	39.350	
Maatschappelijke stage 2019	5745708	13-12-18	80.000	
SCHOOLSPECIFIEKE SUBSIDIES				
Christelijk Gymnasium Utrecht				
Onderwijsimpuls VO - project differentiatie	3728537	23-08-16	12.715	
Bonifatius College				
Onderwijsimpuls VO 2019 - didactisch coachen	564231	28-11-18	79.428	
Onderwijsimpuls VO 2019 - studievaardigheden	562424	28-11-18	13.800	
St. Gregoriuscollege				
Onderwijsimpuls VO 2017 - project ondernemend onderwijs	3712896	22-10-16	28.300	2.830
Gerrit Rietveld College				
Onderwijsimpuls VO 2017 - project De Stijl	3728460	22-10-16	27.000	2.700
Onderwijsimpuls VO 2018 - ICT & Development	5223789	13-06-18	22.450	
Onderwijsimpuls VO 2018 - Online offline, digitaal burgerschap GRC	4704176	12-10-17	17.400	
Onderwijsimpuls VO 2019-20 - Mindfulness	5660620	30-11-18	9.500	
Onderwijsimpuls VO 2019 - Taalschool potentiële afstromers	5547720	28-11-18	12.250	
Amadeus Lyceum				
Onderwijsimpuls VO 2017-18 - Project betamarkt	3712884	22-10-16	16.667	833
Onderwijsimpuls VO 2017-18 - mentoraatscurriculum 2017-18	3712890	22-10-16	34.300	18.865
Globe College				
Onderwijsimpuls VO 2017 - Taal, talent & toekomst	3712878	22-10-16	27.250	2.725
Onderwijsimpuls VO 2018 - Woordkunsten	5152939	22-02-18	29.000	
Onderwijsimpuls VO 2019 - Vocal Statements	5547766	28-11-18	11.882	
TOTAAL			2.338.899	112.272

ONTVANGEN IN 2018	NOG TE ONTVANGEN PER 31-12-2018	NOG TE BESTEDEN / VERREKENEN PER 1-1-2018	BESTEED IN 2018	VERREKEND IN 2018	NOG TE BESTEDEN / VERREKENEN PER 31-12-2018
		7.521	7.521		-
		8.146	8.146		-
		9.343	9.343		-
73.937	-	52.016	52.016		-
10.382	-	10.474	10.474		-
32.000	-		-		32.000
27.545	11.805				39.350
80.000	-				80.000
	-	4.250	-		4.250
55.600	23.828				79.428
9.660	4.140				13.800
2.830	-				-
2.700	-				-
9.429	13.021		22.450		-
17.400	-		17.400		-
6.650	2.850				9.500
7.350	4.900				12.250
	833				-
15.435	3.430	11.433	11.433		-
	-				
2.725	-				-
29.000	-		29.000		-
8.317	3.565				11.882
1.743.377	309.832	88.173	934.006	10.000	1.085.104

5 enkelvoudige jaarrekening

5.1

Enkelvoudige balans per 31 december na resultaatbestemming

TABEL 5.1

	2018	2017
Activa		
Vaste activa	19.477.088	20.144.834
Materiële vaste activa	18.387.512	18.748.392
Financiële vaste activa	1.089.576	1.396.442
Totaal vaste activa	19.477.088	20.144.834
Vlottende activa	21.386.420	15.334.102
Vorderingen	4.864.926	5.180.362
Liquide middelen	16.521.494	10.153.740
Totaal vlottende activa	21.386.420	15.334.102
TOTAAL ACTIVA	40.863.508	35.478.937
Passiva		
Eigen vermogen	11.571.671	11.830.222
Voorzieningen	10.049.509	8.631.348
Langlopende schulden	586.700	630.400
Kortlopende schulden	18.655.628	14.386.966
TOTAAL PASSIVA	40.863.508	35.478.937

M.i.v. 1 januari 2018 worden de investeringssubsidies in mindering gebracht op de materiële vaste activa. Voorheen werden deze gepresenteerd onder de langlopende en kortlopende schulden. Ter vergelijking zijn de cijfers van 31 december 2017 hierop aangepast.

5.2

Enkelvoudige staat van baten en lasten

TABEL 5.2

	REALISATIE 2018	BEGROTING 2018	REALISATIE 2017
<i>Baten</i>			
Rijksbijdragen	99.520.522	95.392.678	95.518.377
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.524.285	1.333.756	1.427.103
Overige baten	10.895.416	9.344.504	9.765.922
Totaal baten	111.940.224	106.070.938	106.711.403
<i>Lasten</i>			
Personeelslasten	88.431.025	84.237.961	82.542.390
Afschrijvingen	2.387.469	3.152.453	2.337.335
Huisvestingslasten	6.503.181	6.338.368	5.964.567
Overige lasten	15.005.956	12.794.030	14.978.912
Totaal lasten	112.327.631	106.522.812	105.823.205
SALDO BATEN EN LASTEN	-387.407	-451.874	888.198
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	11.365	35.000	61.071
Financiële lasten	22.382	27.000	56.742
Totaal Financiële baten en lasten	-11.016	8.000	4.329
RESULTAAT	-398.423	-443.874	892.527

M.i.v. 2018 worden de inhoudingen i.v.m. verrekening uitkeringslasten OC&W in mindering gebracht bij de personele lasten. Voorheen werden deze gepresenteerd onder de rijksbijdragen. Ter vergelijking zijn de cijfers van 2017 hierop aangepast.

5.3

Grondslagen enkelvoudige jaarrekening

5.3.1 Algemeen

Voor de grondslagen voor de waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat, wordt verwezen naar de grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de samengevoegde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld. Ditzelfde geldt voor de toelichting op de balans en de staat van baten en lasten (*paragraaf 4.4.1*).

5.3.2 Activiteiten

Voor de toelichting van de activiteiten van de vennootschap wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening (*paragraaf 4.4.1*).

5.3.3 Continuïteit van de activiteiten

Voor de toelichting van de continuïteit van de activiteiten wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening (*paragraaf 4*).

5.3.4 Stelselwijziging

In 2018 is er een vrijwillige stelselwijziging doorgevoerd. De baten en de lasten van onderhanden werk projecten zijn gesaldeerd opgenomen op de balans. In de toelichting bij de grondslag van de materiele vaste activa in *paragraaf 4.4.1* wordt dit nader toegelicht.

5.3.5 Gebruik van schattingen

Voor de toelichting van het gebruik van schattingen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening (*paragraaf 4.4.1*).

5.3.6 Overzicht verbonden partijen

TABEL 5.3

STATUTAIRE NAAM	JURIDISCHE VORM 2018	STATUTAIRE ZETEL	GECONSOLIDEERD JA/NEE	ACTIVITEIT
Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Utrecht	Stichting	Utrecht	Nee	Overige
Stichting Steunfonds Christelijk Voortgezet Onderwijs Utrecht	Stichting	Utrecht	Ja	Overige

Er hebben in 2018 geen transacties at arms lenght plaatsgevonden met de Stichting Protestant Christelijk Onderwijs Utrecht.

Er hebben in 2018 geen transacties at arms lenght plaatsgevonden met de Stichting Steunfonds Christelijk Voortgezet Onderwijs Utrecht

5.4

Toelichting op de enkelvoudige balans

Voor de toelichting op de balans wordt verwezen naar de toelichting in de samengevoegde jaarrekening (*paragraaf 4.4.2*), voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

Financiële vaste activa

De vordering openstaand per 1-1-2018 van € 721.411 is het langlopende deel. Het kortlopende deel openstaand per 1-1-2018 van € 1.000.000 is per balansdatum 31-12-2017 onder de kortlopende vorderingen verantwoord. De openstaande vordering van € 721.411 is per balansdatum 31-12-2018 kortlopend geworden en daarmee verantwoord onder de kortlopende vorderingen.

TABEL 5.6

Financiële vaste activa

	FINANCIËLE VASTE ACTIVA 1-1-2018	KORTLOPEND DEEL 1-1-2018	TOTAAL FINANCIËLE ACTIVA 1-1-2018	INVESTeringen EN VERSTREKTE LENINGEN	DESINVESTeringen EN AFLOSSINGEN	WAARDE- VERANDE- RINGEN	FINANCIËLE VASTE ACTIVA 31-12-2018	KORTLOPEND DEEL 31-12-2018	TOTAAL FINANCIËLE ACTIVA 31-12-2018
<i>Financiële vaste activa</i>									
Effecten	675.031	0	675.031	0	0	-5.041	669.990	0	669.990
Overige vorderingen	721.411	0	721.411	419.586	721.411	0	419.586	0	419.586
Financiële vaste activa	1.396.442	0	1.396.442	419.586	721.411	-5.041	1.089.576	0	1.089.576
<i>Uitsplitsing</i>									
Nederlandse staatsobligaties	675.031	0	675.031	0	0	-5.041	669.990	0	669.990
Effecten	675.031	0	675.031	0	0	-5.041	669.990	0	669.990

TABEL 5.4
Vorderingen

	31-12-2018	31-12-2017
<i>Vorderingen</i>		
Debiteuren	596.358	966.388
OCW	103.073	0
Gemeenten en GR's	168.718	1.255.302
Personeel	12.954	13.438
Overige vorderingen	2.518.975	1.565.570
Overlopende activa	1.602.092	1.477.505
Voorziening wegens oninbaarheid vorderingen	-137.244	-97.841
Vorderingen	4.864.926	5.180.362
<i>Uitsplitsing</i>		
Vooruitbetaalde kosten	1.594.129	1.471.086
Te ontvangen interest	7.964	6.420
Overlopende activa	1.602.092	1.477.505

TABEL 5.5
Liquide middelen

	31-12-2018	31-12-2017
<i>Liquide middelen</i>		
Kasmiddelen	13.914	29.241
Tegoeden op bank- en girorekeningen	16.507.196	10.124.499
Liquide middelen	16.521.494	10.153.740

TABEL 5.7

Eigen vermogen

	BOEK WAARDE 1-1-2018	RESULTAAT	INBRENG DE BAANBREKER	BOEK WAARDE 31-12-2018
<i>Eigen vermogen</i>				
Algemene reserve	8.779.838	-398.423	139.872	8.521.287
Algemene reserve (privaat)	3.050.384	0	0	3.050.384
Eigen vermogen	11.830.222	-398.423	139.872	11.571.671

TABEL 5.8

Kortlopende schulden

	31-12-2018	31-12-2017
<i>Kortlopende schulden</i>		
Crediteuren	2.617.053	1.640.131
OCW	9.990	1.440
Schulden aan gemeenten en GR's	788.306	218.980
Onderhanden projecten	2.154.777	0
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.773.015	3.515.882
Schulden terzake van pensioenen	1.234.285	1.038.508
Overige schulden (kortlopend)	121.090	96.984
Overlopende passiva	7.957.112	7.875.041
Kortlopende schulden	18.655.628	14.386.966
<i>Uitsplitsing</i>		
Vooruitontvangen subsidies OCW /EZ zonder verrekening (G1)	971.700	971.700
Vooruitontvangen subsidies OCW /EZ zonder verrekening (G1)	448.600	299.573
Vooruitontvangen investeringssubsidies	153.085	24.152
Vakantiegeld en -dagen	2.921.636	2.817.672
Overige overlopende passiva	3.462.091	3.761.943
Overlopende passiva	7.957.112	7.875.041

5.5

Toelichting op de
enkelvoudige staat van
baten en lasten

Voor de toelichting op de staat van baten en lasten wordt verwezen naar de toelichting in de samengevoegde jaarrekening (*paragraaf 4.4.4*), voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

TABEL 5.9

Overige lasten

	2018	BEGROOT 2018	2017
<i>Overige lasten, toelichting</i>			
Administratie en beheerslasten	2.678.594	2.234.633	2.595.304
Inventaris en apparatuur	2.021.895	1.505.529	2.230.012
Leer- en hulpmiddelen	4.766.916	4.708.380	4.668.076
Dotatie overige voorzieningen	27.715	0	-3.155
Overige lasten	5.510.836	4.345.487	5.488.676
Overige lasten	15.005.956	12.794.030	14.978.912
<i>eparate specificatie kosten EY accountants LLP</i>			
Honorarium onderzoek jaarrekening	193.320	75.000	196.326
Honorarium andere controleopdrachten	14.472	7.500	0
Honorarium andere niet-controledienst	9.438	0	6.891
Accountantshonoraria	217.229	82.500	203.217

TABEL 5.10
Financiële baten en lasten

	2018	BEGROOT 2018	2017
<i>Financiële baten en lasten, toelichting</i>			
Rentebaten	11.365	35.000	46.428
Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	0	0	14.643
Financiële baten	11.365	35.000	61.071
<i>Financiële lasten, toelichting</i>			
Rentelasten	17.341	27.000	18.274
Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	5.041	0	38.468
Financiële lasten	22.382	27.000	56.742
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	-11.016	8.000	4.329

TABEL 5.11
Aansluiting enkelvoudig vermogen en resultaat

	2018	2017
<i>Aansluiting enkelvoudig met geconsolideerd vermogen</i>		
Enkelvoudig vermogen Willibrord Stichting	7.515.360	7.683.126
Enkelvoudig vermogen Stichting Steunfonds CVO	19.087.031	19.513.349
Geconsolideerd vermogen Willibrord Stichting		
	2018	2017
<i>Aansluiting enkelvoudig met geconsolideerd resultaat</i>		
Enkelvoudig resultaat Willibrord Stichting	-167.767	75.745
Enkelvoudig resultaat Stichting Steunfonds CVO	566.190-	968.271
Geconsolideerd resultaat Willibrord Stichting	968.271	174.252-
Toevoeging eigen vermogen door inbreng De Baanbreker	139.872	

Vastgesteld op 17 juli 2019 door
het college van bestuur
namens het college van bestuur:

Drs. Ir. M.A. Mittelmeijer
Voorzitter college van bestuur

Goedgekeurd op 17 juli 2019 door
de raad van toezicht
namens de leden van de raad van toezicht:

Mw. Dr. J.J. Sylvester
Voorzitter raad van toezicht

6 overige gegevens

6.1

Controle
verklaring
van de
onafhankelijke
accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en de raad van toezicht van De Willibrord Stichting voor rk, pc en interconfessioneel voortgezet onderwijs (rk/pc) voor Utrecht en omstreken

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel:

Wij hebben de jaarrekening 2018 van De Willibrord Stichting voor rk, pc en interconfessioneel voortgezet onderwijs (rk/pc) voor Utrecht en omstreken te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen De Willibrord Stichting voor rk, pc en interconfessioneel voortgezet onderwijs (rk/pc) voor Utrecht en omstreken op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2018;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel:

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van De Willibrord Stichting voor rk, pc en interconfessioneel voortgezet onderwijs (rk/pc) voor Utrecht en omstreken zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1d) Uitvoeringsregeling WNT. In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 onderdeel j) Uitvoeringsregeling WNT.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- Bericht van de raad van toezicht;
- Bericht van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard T20. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening. Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude en
 - van het niet-rechtmatig tot stand komen van baten en lasten, alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten.

Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risico-profiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Ainham, 17 juli 2019

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. W. van Oist RA

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en de raad van toezicht van De Willibrord Stichting voor rk, pc en interconfessioneel voortgezet onderwijs (rk/pc) voor Utrecht en omstreken

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van De Willibrord Stichting voor rk, pc en interconfessioneel voortgezet onderwijs (rk/pc) voor Utrecht en omstreken te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen De Willibrord Stichting voor rk, pc en interconfessioneel voortgezet onderwijs (rk/pc) voor Utrecht en omstreken op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2018;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van De Willibrord Stichting voor rk, pc en interconfessioneel voortgezet onderwijs (rk/pc) voor Utrecht en omstreken zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het bestuursverslag;
- ▶ Bericht van de raad van toezicht;
- ▶ Bericht van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad;
- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. *Bestuursverslag* van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. *Bestuursverslag* van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's
 - ▶ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude en
 - ▶ van het niet-rechtmatig tot stand komen van baten en lasten, alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten.

Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 17 juli 2019

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. W. van Olst RA